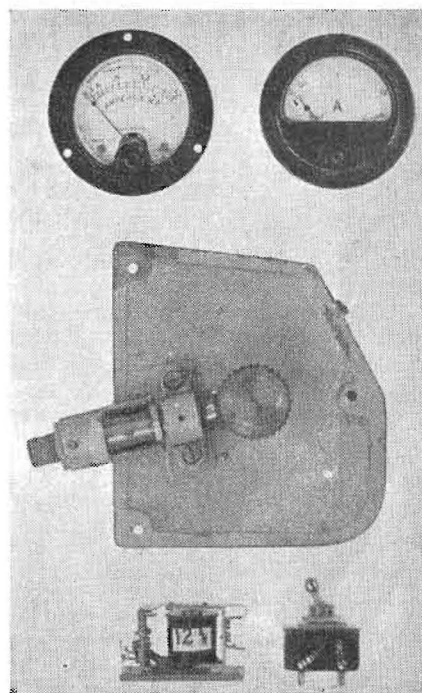

SVENSK SURPLUS (Se fig.)

LMA-261 vridspoleinstrument modell Weston 507 med fullt utslag för 4 mA. Skalan graderad 0—1,5 Amp.

Netto kr 12:—

LMA-260 vridspoleinstrument fabr. LME med fullt utslag för 1,5 mA. Skalan graderad 0—1,5 Amp.

Netto kr 10:—

KGI/2 kuggdrev med utväxling 1:2 och med axlarna i 90° vinkel monterat på lättmetallplatta.

Netto kr 3:50

REI840 pertinaxisolerat relä för 6—12 volt med en växling.

Netto kr 3:85

Vippströmbrytare 2-polig av fabr. ALPHA, begagnad men fullt användbar.

Netto kr —:95

KRISTALLER (Kontrollerad surplus)

3500-3790 kc, 7000-7070 kc, 8000-8050 kc **nto** 14:50/st. Ungefär 5000 och 6000 **nto** 14:50/st. OBS! Aktiviteten på dessa kristaller är kontrollerad före leveransen.

ELEKTRISKA LÖDKOLVAR

av fabr. WICI finns för standardnätsp. 110, 127 och 220 volt (måste angivas vid beställning). Effekt 70 watt **brutto** 24:—, 90 watt **brutto** 27:—

ANTENNRELAER

388-016 fabrikat ADVANCE med keramisk isolering, två växlingar med mycket kraftiga kontakter och rulle för 6 volt DC.

Netto kr 34:—

EX-30 keramiskt isolerat miniatyrrelä med en växling och rulle för 6 volt DC. Demonterat ur amerikanska MOTOROLA-stationer.

Netto kr 9:70

DEKALKOMANIER

i ark med över 50 olika texter för radioändamål. Guldtext på svart botten. **Netto/ark** kr 1:80

REALISERAS!**»HICKOK 450» UNIVERSALINSTRUMENT**

DC 20.000 ohm/volt, AC 5.000 ohm/volt max 50 kc.

Lik-växelsp.: 0-2,5-10-50-250-1000-5000 volt.

Likström: 0-50 μ A-2,5-10-50-250-1000 mA-10A

Pris netto kr 240:—

ACE-FOLIEKONDENSATORER

Äro induktionsfria, okänsliga för fukt och ha stor motståndskraft mot temperaturväxlingar (garanteras -40°—+120°).

Kapacitet pF	Bruttopriser 500—1500 V	1000—3000 V
100—2500	—:60	1:—
3000—5000	—:65	1:10
6000—10000	—:80	1:20
11000—20000	1:—	1:50
21000—40000	1:50	2:50
41000—50000	1:60	2:75
75000—100000	1:80	5:—

**ANTENNRELÄBOX
BC-442**

lämplig för amatörstationer. Innehåller 3 st. keramiska anslutningar för sändare, mottagare och antenn, ett vridspoleinstrument 0—5 mA med separat termokors för 750 mA HF, ett keramiskt isolerat relä med spole för 24 V, som utom växlingsgruppen även har en kontakt, som i sändningsläge jordar mottagarantennen.

Pris netto kr 28:50

DIVERSE

FVA-1 Förstärkare i grålackerad plåtlåda, med rör EF9 och EL2. Utan nätaggregat. **Netto** kr 19:50

R1155 Trafikmottagare utan nätaggregat.

Netto kr 250:—

BC1066 UK-mottagare för c:a 150 Mc med 2 st. acornrör och 1 st. 1D8. Utan nätaggregat.

Netto kr 50:—

18148 Transceivertransformator mikrofonlindning 1:40 och mellanstegeindning 1:3.

Brutto kr 11:80

DT-1 Drivtransformator oms 1,5:1 för 2 st 807 e. d.

Netto kr 8:—

PI211 Modulationstransformator ur BC-375 med oms 1,4:1 för max 80 watt.

Netto kr 25:—

P776 LF-drossel 0,5 H, 100 mA

Netto kr 7:—

5281 Sildrossel 10 H, 400 mA

Netto kr 40:—

73 de

SM5ZK

TORTEL KNUTSSONSGATAN 29 • STOCKHOLM

Telefon 44 92 95 växel

QTC

SM2

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

Amatörbanden	Sid. 195
Riktantenner med parasitiska element	» 197
Transienter i likriktare	» 201
Stående vågor — några reflexioner	» 202
Från UKV-bandet	» 205
Åstöläget 1954	» 207
DX-spalten	» 208

NUMMER **9** SEPT. 1954
ÅRGÅNG 26

SSA:s styrelse

Ordf.: SM2ZD, Kapten Per-Anders Kinnman, E-bostaden, I 19, Boden 19.
 V. ordf. SM5AOG, Civ.ing. Gunnar Svala, Näshultavägen 5, Älvsjö. Tel. 47 35 03.
 Sekr. SM5TF, Jur. kand. Per Bergendorff, Herserudsvägen 58, Lidingö. Tel. 653158
 Skattmästare: SM5CR, Ing. Carl-Göran Lundqvist, Näckrosvägen 35/6, Solna.
 Kansliförest. SM5WJ, Ivar Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.
 Tekn. sekr. SM5PL, Ing. Rolf Grytberg, Vikingagatan 18, Stockholm. Tel. 31 80 65.
 QSL-chef: SM5ARL, Tekniker Gunnar Lönnberg, Rådmansgat. 61, Stockholm.
 QTC-red.: SM5WL, Ing. Hans Eliäson, Norlindsvägen 19, Bromma. Tel. 37 32 12.

Av styrelsen valda funktionärer:

Bulletinredaktör och -expeditör: SM5AQV, Skåpvägen 13 nb, Enskede. Tel. 48 71 95.
 Rävjaktsektionsledare: SM5IQ.
 Diplommanager: SM5AFU.

Distriktsledarna

DL 1 SM1AZK, K.-G. Weinebrandt, BB VII, Färösund.
 DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgat. 3 C, Boden.
 DL 3 SM3WB, Sven Granberg, SJ, Distriktskansliet, Gävle.
 DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg. Bost.-tel. Karlstad 424 39.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5TK, Kurt Franzén, Vårgatan 3 B, 2 tr., Hägersten.
 DL 5—Landsorten, SM5RC, M. Bjureen, Högväg. 15, Nyköping 2. Tel. 3785.
 DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Smörbollsgatan 1 A, Göteborg H. Tel. 234240.
 DL 7 SM7JP, E. Carlsson, Kinnagatan 23, Eksjö.

Testledare: SM6ID
 Klubbmästare: SM5—010
 NRAU-representant: SM5ANY
 UKV-kontaktman: SM5VL

Minneslista

SSA:s kansli, Magnus Ladulåsgat. 4, Stockholm, Exp. 10.30—11.30. Postadr.: Stockholm 4. Postg. 52277. Tel. 417277.
 Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekv. c:a 3550 kc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens 7016 kc).

QTC annonser

Annonstext i två exemplar sändes till Red., Norlindsvägen 19, Bromma (Tel. 37 32 12) senast den 10 månaden före införandet. Alla annonser betalas genom insättande av beloppet på postgirokonton 522 77.

Bidrag skola vara red. tillhanda senast den 10:e i månaden före resp. nummer

MEDLEMSNÄLAR kr. 3:—**LOGGBÖCKER**

kr. 3:— (omslag grönt, brunt, gult eller fanér)

JUBILEUMSMÄRKEN

kr. 2:—/100 st.

POPULÄR AMATÖRRADIO

häft. kr. 12:—, inb. kr. 15:—

UTDRAG UR B:29 kr. —:50.**TELEGRAFVERKETS MATRIKEL** kr. 1:95**TEKNISKA FRÅGOR** kr. —:75**STORCIRKELKARTA** kr. 2:50**MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL**

med nålfastsätn. kr. 3:—,
 med knapp kr. 3:25

LOGGBLAD FÖR TESTER

kr. 1:50 per 20 st.

Samtliga priser inkl. porto. Vid postförskott tillkommer 45 öre.

Sätt in beloppet på postgirokonton 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Magnus Ladulåsgatan 4 — Stockholm 4

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: Ing. H. ELIÄSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Bromma

AMATÖRBANDEN**Frekvensområden m.m. enl. Atlantic City-konferensen**

Svar på —BJ's rader i föreg. nummer om bandslaktningen kom omgående från —XL i den utförliga form vi här ser. Betr. detta ämne

hänvisas också till —ZD's meddelande i QTC nr 5/54 sid. 95.

I QTC 8/1954, sid. 187, har —BJ uttryckt en del funderingar över en bärvåg på 3600 kc och kallat bandet för en avstjäpningsplats och ber om åtgärder från SSA.

Såsom emellertid framgår av dels QTC (t.ex. 11/1952), dels den internationella telekonventionen, är 3,5 Mc-bandet icke något exklusivt amatörband, d. v. s. amatörerna har ingen ensamrätt till det. Det är ont om frekvenser, och alla trafikslag måste vara beredda på att dela frekvensband, och det gäller även amatöra- trafikerna!

Eftersom ordentliga informationer tydligen ej trängt fram till alla amatörer, skall här meddelas, vad banden äro uppdelade på:

1800—2000 kc: amatörer (ej region 1), fast trafik, radionavigering (loran m. fl.), viss rörlig trafik. (I vissa länder även amatörer med låg effekt 1715—1800 kc).
 7000—7100 kc: exklusivt amatörband.
 7100—7300 kc: amatörer (region 1 endast 7100—7150), rundradio.
 14000—14350 kc: amatörer; inom vissa länder även fast trafik i området 14250—14350 kc.
 21000—21450 kc: exklusivt amatörband.
 28000—29700 kc: exklusivt amatörband.
 50—54 Mc: amatörer (ej region 1), rundradio.
 144—146 Mc: exklusivt amatörband.
 220—225 Mc: amatörer (ej region 1), i vissa länder även fast trafik och rörlig trafik, luft-radionavigering.
 420—450 Mc: amatörer, luft-radionavigering.
 450—460 Mc: amatörer, fast trafik, rörlig trafik, luft-radionavigering.
 1215—1300 Mc: amatörer, i vissa länder även fast trafik.
 2300—2450 Mc: amatörer; i vissa länder är dessutom 2450 Mc ± 50 Mc:s tilldelat industriella, vetenskapliga och medicinska ändamål, varför amatörer i området 2400—2450 Mc måste finna sig i störningar.
 3300—3900 Mc: (obs.: ej kc!): amatörer (ej region 1), fast trafik, rörlig trafik, radionavigering.
 5650—5850 Mc: amatörer; i vissa länder är dessutom 5850 Mc ± 75 Mc tilldelat industriella, vetenskapliga och medicinska ändamål, varför amatörer i området 5775—5850 Mc måste finna sig i störningar.
 5850—5925 Mc: amatörer (ej region 1), fast trafik, rörlig trafik, varjämte ovan omnämnda 5850 ± 75 Mc infaller här.
 10000—10500 Mc: exklusivt amatörband.
 Över 10500 Mc: ej fördelat.

Vidare är det för fjärrkontroll upplåtna området 26960—27280 kc (se QTC 3/1954) delat mellan fast trafik, rörlig trafik och meteorologisk trafik, varjämte frekvensen 27120 kc är anvisad för industriella, vetenskapliga och medicinska ändamål (toleransen är här 27120 ± 162,72 kc, men i övrigt på bandet gäller de vanliga strängare kraven.)

Beträffande frekvenstoleranser kan här ej uppräknas varenda bestämmelse för olika slags trafik, utan här skall blott sägas, att det i området 1605—4000 kc kräves att ligga rätt på 0,005 %—0,02 % när, olika för olika trafik; i området 4—30 Mc kräves 0,003 %—0,02 %, i området 3—100 Mc i princip 0,003 %—0,02 % men upp till 0,5 % för vissa pulssändare; i området 100—500 Mc kräves 0,003 %—0,01 %, och över 500 Mc medgives t. v. 0,75 % (men det blir snart strängare).

Inför alla dessa fakta måste vi böja oss, och såvitt jag kan förstå, kan vi ej lasta SSA styrelse för någon försummelse, när det gäller trafik, som har rätt att ligga där den ligger.

Härtill kommer det faktum, att militär trafik av lätt insedda skäl ej kan ställas under konventioner i samma grad som övrig trafik. — Ryssland och det s. k. östblocket har ej ratificerat konventionen och bryter därför mot den då och då, och här borde ju SSA styrelse söka få rättelse, om det nu går. Vidare finns det ju sydeuropeiska amatörstationer, som i timtal sänder rena rundradioprogram, varav många fått den uppfattningen, att rundradiostationer ligger på amatörbanden; även här skulle SSA styrelse kunna söka få fram åtgärder. Se vidare QTC 4/1952 sid. 77 och QTC 5/1952 sid. 102.

Så kommer vi slutligen till frågan om varför en bärvåg hörts just på 3600 kc eller strax därunder. Jo, här låg förut en del fasta stationer; men sedan Atlantic City-konventionen efter lång väntan äntligen försatts i kraft, skulle dessa flytta till andra frekvenser. Hit hörde bl. a. dåvarande svenska SDC2 på 3592,5 kc, som väl alla hört i både A1- och F1-tele-

grafi (såväl morse som teleprinter). Förmodligen pågår nu prov med de nya stationerna, som nu skall flytta in på sagda frekvens. — Vidare får man ihågkomma, att sändare med sändningstyp F1 ju sänder en frekvens för tecken och en annan närliggande frekvens (i regel 420 p/s skillnad) för teckenmellanrum; råkar det då vara uppehåll i expeditionen — kanske »läns» på telegrammen — ligger ju sändarens bärvåg stilla på den ena frekvensen och säger ingenting utan blott »håller kontakten uppe» med motstationen. Se QTC 6/1954 sid. 132—133.

Liknande hör man ofta strax intill 140000 kc.

Sådant kan man ju inte förbjuda!

Sune Bäckström, SM4XL

Landskamp SM-OZ

För tredje årets landskamp mellan SM och OZ användas samma tävlingsregler som 1953.

1. Alla licensierade medlemmar av SSA och EDR inbjudas delta.
2. Både foni och CW äro tillåtna men tävlingen är inte uppdelad i klasser.
3. 3,5 och 7 Mc-banden får användas. Respektive länders bestämmelser måste efterföljas.
4. En kodgrupp sammansatt av 10 (tio) godtyckligt sammansatta bokstäver sändas vid första QSO. Kodgruppen vidareändras sedan av mottagarstationen. Skulle kodgrupp av en eller annan anledning ej mottagas skall senast mottagna kodgrupp användas.
5. Testperioder:
Lördag den 2 oktober kl. 2100 SNT till 2400 SNT
Söndag den 3 oktober kl. 0900 SNT till 1200 SNT
6. En och samma station får kontaktas en gång per band och testperiod.
7. Poäng. För varje erhållen och bekräftad förbindelse erhålles 1 poäng, dessutom erhålles en poäng för varje riktigt mottagen kodgrupp. Det härvid uppnådda poängtalet multipliceras med antalet kontaktade resp. län och amt.
8. Under tävlingen skall deltagarna till sitt call lägga en läns- resp. amtbokstav. Högsta läns- resp. amtfaktor varmed antalet QSO-poäng skall multipliceras blir 25.
9. Loggar innehållande uppgifter om använd effekt, mottagna och avsända kodgrupper, sedvanligt loggboksutdrag och uppgift om hur många län resp. amter som kontaktats. Loggen skall insändas senast den 15 oktober 1954 till OZ2NU, Post Box 335, Aalborg.

Med förhoppning om goda condx och en god kamp.

Karl O. Fridén
SM6ID

Borge Petersen
OZ2NU

WASM-test 1954

Tävlingsstider:

Lördagen den 18 sept. 1954 kl. 1500—2400 SNT.
Söndagen den 19 sept. 1954 kl. 0600—2100 SNT.

Frekvenser: 7 och 3,5 Mc.

Trafikmetod: CW.

Anrop: SM test de... åtföljt av call-signal med resp. länsbokstav, t. ex. SM6ID/O.

Tävlingsmeddelande: Typ 005579, som utgöres av tre siffror, vilka äro löpande nummer på förbindelsen, plus RST. Startnumret är valfritt.

Poängberäkning: En förbindelse med varje station per band och pass tilläses. För varje fullständigt QSO erhålles 2 poäng. Poängsumman från samtliga tävlings-QSO multipliceras med ett tal för att erhålla totalpoängen. Detta tal, multipliern, består av summan av antalet QSO-ade län per pass. Om man under första passet kör totalt 16 län, under andra passet 21 län, så blir multipliern = 37. Om summan QSO-poängen = 100, blir alltså totalpoängen 3700.

Klassindelning: De tre olika amatörcertifikattyperna tävla i var sin klass.

Loggar av vanlig typ insändes, men därtill kommer att en särskild lista för de båda banden 3,5 och 7 Mc enligt följande tabell skall upprättas och medsändas loggen.

Länsbokstav	A	B	C	D	etc.
3,5 Mc					
7 Mc					

I rutorna under länsbokstäverna ifylles call-signalen på den station, med vilken man haft QSO på resp. band. Har förbindelse erhållits med mer än en station på samma band och i samma län, ifylles endast den första förbindelsen. Särskilda loggar skola insändas för varje band och pass. Uppgift skall lämnas om antalet genomförda QSO samt antalet kontaktade län per pass.

Loggarna insändas senast den 1 okt. 1954 till SSA tävlingsledare, SM6ID, Karl O. Fridén, Smörbollsgatan 1 A, Göteborg H.

OBS! De QSO Du får i WASM-testen räknas Dig till godo för WASM II-diplomet. Du behöver således inte invänta några QSL-kort.
Göteborg den 15 aug. 1954.

SSA tävlingsledning / SM6ID

WAZ och WAE

Vi har alldeles glömt att tala om att de första svenska WAZ-diplomen nu är utdelade. —LL hann några sekunder före —KP och fick alltså det första svenska diplommet av detta slag. Grattis —LL och även —KP skall ha sin beskärda del.

I augustinumret av DL-QTC ser vi att SM7AKG kvalificerat sig för WAE II med 152 poäng och att —7BHF samt —5AHK nu är WAE III-innehavare med 101 resp. 105 poäng.

Endast 24 WAE III telefoni-diplom har hittills utdelats och ett av dem till —5ARL.

Vi gratulerar samtliga!

Riktantenner med parasitiska element

Ur en artikel av LA3DB i norska »Amatörradio»

översättning av SM4-2677, Peter Rasmussen

En effektiv riktantenn står nog på varje radioamatörs önskelista, men det är inte alltid så lätt att realisera planerna på ett sådant sätt att resultatet blir efter förväntningarna.

Teorien om halvvågsantennar är säkert bekant, men för ordningens skull skall de viktigaste punkterna dock genomgå här, därför att halvvågsantennen bildar underlaget för riktantenner med parasitiska element. En 1/2 våglängd (meter) = $300000000 : 2f$ (p/s).

Längden beror bl. a. på ledarens diameter samt på dess ev. ytbehandling. Även närbelägna föremål kan spela en väsentlig roll.

Strålningsimpedansen mitt på en halvvågsantenn är teoretiskt ca 73 ohm. I praktiken har den dock som oftast andra värden, beroende bl. a. på antennens höjd över marken, på markens beskaffenhet, samt på ledarens diameter. Normalt blir dock resultatet omkring 70 ohm, om antennens höjd över marken är 1/2 våglängd eller mera.

En halvvågsantenn har ett strålningsdiagram, som visas i fig. 1. Den strålar bäst i riktningarna vinkelrätt mot antennen och sämst i längdriktningen och har alltså en viss riktverkan.

Om en halvvågsantenn placeras parallellt med och i närheten av en antenn som tillföres effekt från sändaren (se fig. 2), förändras strålningsdiagrammet. På grund av elektromagnetisk koppling mellan elementen vill det nya elementet upptaga en del av den utstrålade högfrekvensen och kallas därför parasitiskt element i motsats till det andra, som kallas drivet element.

Då det parasitiska elementet befinner sig i det elektromagnetiska fältet från det drivna elementet överföres alltså en HF-spänning som i sin tur förorsakar en HF-ström i elementet. Denna ström åstadkommer ett elektromagnetiskt fält kring det parasitiska elementet.

Storleken på denna ström och fasskillnaden mellan den och strömmen i det drivna elementet beror huvudsakligen på avståndet mel-

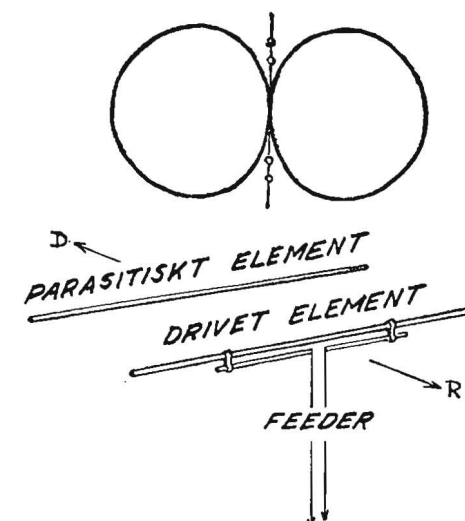

Fig. 1 och 2

lan de två elementen och det bestämmer också hur »samarbetet» mellan de båda kommer att utfalla.

Om avståndet mellan elementen till att börja med är mycket litet och sedan gradvis ökas, vill fältstyrkan från antennen öka åt det håll där det parasitiska elementet befinner sig (pil D), medan den avtar åt motsatta håll (pilen R). På grund av denna verkan kallas parasitiska elementet även direktor.

Störst verkan som direktor har det parasitiska elementet då avståndet till det drivna elementet är 0,1 våglängd. Om avståndet ökas ytterligare avtar fältet i riktning D, och ökas åter i riktning R. Då avståndet är 0,14 våglängder är fältstyrkan lika stor åt båda hållen och något större än om det drivna elementet vore ensamt. Försätter man att öka avståndet mellan elementen avtar fältstyrkan i riktning D ytterligare, medan den ökar i riktning R. Det parasitiska elementet verkar då som reflektor. Då avståndet är ca 0,2 våglängder, är den reflekterande verkan störst, varefter den vid 0,25 våglängder märkbart avtar.

Ovanstående gäller endast om även det parasitiska elementet är en halv vågsantenn.

Man kan även på andra sätt få ett parasitiskt element att fungera som direktor eller reflektor. Placeras det på ett avstånd av 0.25 våglängder eller mindre från det drivna elementet, fungerar det som direktor om det avstämms till den högre frekventa, och som reflektor om det avstämms till den lägre frekventa sidan i förhållande till det drivna elementets resonansfrekvens.

Avstämningen kan ske genom att en spole eller en kondensator av rätta värdet inkopplas på elementet, men den vanligaste metoden är att variera elementets längd. Skall elementet gå som reflektor måste det alltså göras längre än det drivna och skall det gå som direktor måste det göras kortare.

Genom att både reglera avståndet mellan elementen och att avstämma det parasitiska elementet som direktor eller reflektor, uppnås det bästa resultatet. Väljer man att avstämma det som direktor erhålles, som förut sagts, det bästa resultatet vid 0.1 våglängds avstånd. Bästa reflektoravståndet är 0.15 våglängder.

Fältstyrkan i strålningsriktningen är något större med det parasitiska elementet arbetande som direktor, men då det i praktiken visat sig vara avsevärt lättare att avstämma det som reflektor, rekommenderas detta alternativ.

Fältstyrkan från en 2-el. beam blir ca 5.5 dB högre än fältstyrkan från en enkel 1/2-vågsantenn, vilket innebär att man för att erhålla samma resultat måste tillföra 1/2-vågsantennen ca 3.5 gånger högre effekt än 2-el-beamen.

Även som mottagarantenn har en sådan antenn en utpräglad riktverkan. För att erhålla så störningsfri mottagning som möjligt, vore det önskvärt att det parasitiska elementet kunde trimmas på ett sådant sätt att maximum strålning framåt sammanföll med minimum strålning bakåt, men det går ej att uppnå. Trimmer man det parasitiska elementet för största möjliga förhållande mellan fältstyrkan framåt och bakåt så blir fältstyrkan framåt något mindre än som teoretiskt kan betecknas som maximum.

Strålningsimpedansen på mitten av det drivna elementet kommer att variera något då avståndet mellan elementen förändras. Den blir ca 15 ohm när avståndet är 0.1 våglängd

och det parasitiska elementet är avstämt till maximum verkan, antingen som reflektor eller direktor. Ökas avståndet ökas även strålningsimpedansen, för att slutligen nå samma värde som för en ensam 1/2-vågsantenn. Vid ett avstånd av 0.25 våglängd är impedansen ca 60 ohm.

Ju lägre strålningsimpedansen är, ju mer selektiv är antennen, vilket innebär att antennen kan användas endast inom ett smalt frekvensområde. Låg impedans ger även stor strömstyrka i antennen, varför elementen bör göras av rör. Detta är även fördelaktigt ur andra synpunkter, då vi ju vill kombinera hög mekanisk stabilitet med låg vikt eftersom vi ju i regel gör en sådan antenn vridbar.

Det är av största vikt att uppnå så god anpassning som möjligt mellan feederns karakteristiska impedans och antennens strålningsimpedans, enär dålig anpassning nedsätter antennens effektivitet, särskilt vid höga frekvenser. Anpassningen kan utföras på olika sätt, men av praktiska skäl är den s.k. »T-match» den oftast valda (fig. 2). Denna består av två rör som medelst skjutbara klammer är monterade parallellt med det drivna elementet på ett avstånd av 10-20 cm från detta. Genom att flytta klämmorna symmetriskt ut från mitten av elementet, justeras anpassningen för ett minimum av stående vågor på feedern.

En japan vid namn Yagi kom på den tanken att man genom att använda både reflektor och direktor borde kunna uppnå ännu bättre resultat (se fig. 3). Vid mätningar har konstaterats att om avståndet mellan A och D är 0.1 vågl. och avståndet mellan A och R 0.15 vågl. är fältstyrkan i strålningsriktningen ca 8 dB högre än fältstyrkan från en enkel 1/2-vågsantenn. Detta innebär att 1/2-vågsantennen under i övrigt samma förhållande måste tillföras ca 6 gånger högre effekt än en 3-elements beam för erhållande av samma resultat. I figuren betecknar A det drivna elementet, R reflektorn och D direktorn.

Om avståndet mellan D och A är 0.15 vågl. och mellan A och R 0.2 vågl. kan man erhålla ända upp till 8.8 dB högre fältstyrka än med 1/2-vågsantennen, motsvarande en effektvinst av 8 gånger! Om direktorn och reflektorn byter plats blir resultatet i stort sett detsamma. I praktiken har det emellertid visat sig att man då direktorn är närmare det drivna ele-

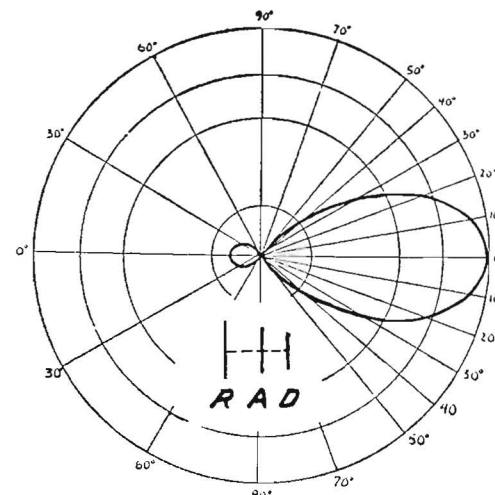

Fig. 3

mentet än reflektorn, kan erhålla något kraftigare strålning framåt, samtidigt som strålningen bakåt är minimum än om förhållandet vore omvänt.

Ännu fler åtgärder kan vidtagas för att erhålla ytterligare koncentrerad strålning, nämligen genom att anbringa flera direktor-element framför det drivna elementet. Effektiviteten ökas dock långt ifrån i samma grad.

Genom att anbringa flera sådana riktantenner över och/eller vid sidan om varandra, kan man koncentrera den utstrålade effekten ganska enormt. Sådana arrangemang användes dock som regel endast vid mycket korta våglängder, från 2 m och neråt. Antennerna består då av 8, 12, 16, ja, ända upp till 48 element.

En antenn med tre eller flera element trimmas även den genom att elementen avstämms till maximal effekt. När avståndet mellan elementen är litet (close spacing), är avstämningen tämligen kritisk. Vid större avstånd (wide spacing) är det betydligt lättare att avstämna, samtidigt som det är lättare att få god anpassning mellan feeder och antenn. Antennen »går» då även effektivt över ett bredare frekvensområde.

Längden på elementen till en 3-el beam kan med fördel beräknas ur nedanstående formler:

Drivantenn (meter)	145:f (Mc)
Direktor	139:f
Reflektor	153:f

För att erhålla bästa möjliga resultat be-

träffande strålning bakåt är det i första hand reflektorn som måste justeras.

Fig. 3 visar hur ett typiskt strålningsdiagram för en 3-el beam ser ut. Fältet i strålningsriktningen har koncentrerats i ett smalt knippe (engelska, beam), medan fältstyrkan bakåt är förhållandevis obetydlig. Antennens strålningsvinkel i vertikal led är, som för andra antenner, beroende av höjden över marken. Stor höjd = låg strålningsvinkel. En 3-el beam har en strålningsvinkel på ca 30 grader vid 1/2 våglängds höjd över marken och ca 10-15 grader vid 1 vågl. Den låga strålningsvinkeln gör att antenner av denna typ är ypperliga DX-antenner.

Glimtar från Island

På uppdrag av förre NRAU-representanten —ZP har TF3AR, som är ordförande i den isländska amatörföreningen och som nyligen besökte Stockholm, skrivit nedanstående artikel, vilken översatts av —ANY.

Till att börja med skall jag berätta något om Island, eftersom förvånansvärt få utanför vår ö känner till den och oss islänningar. Som exempel på detta kan jag nämna att jag en gång i Köpenhamn tillfrågades av en distignerad dam om vilken tåg hon skulle ta till Reykjavik!

Fram till 1918 var Island en dansk koloni men fick då samma ställning som Danmark i övrigt och samma konung. 1944 utropades emellertid Island till självständig republik.

Islands yttinnehåll är 163000 km² med 500 km som största utsträckning i ost-västlig riktning. Motsvarande distans från nord till sydspets är ungefär 300 km. Hela jordgrunden är vulkanisk och man finner över hela ön omväxlande höga berg och branta dalgångar med strida forsar. Skog saknas nästan helt, men detta faktum har mera sin orsak i öns isolerade läge än olämplig jordmån. Pågående experiment visa nämligen att vissa barrträdsorter från Norge och Alaska trivs väl så bra på Island som i ursprungsländerna.

Ett fascinerande naturfenomen och samtidigt en stor turistattraktion är de varma källorna. Dessa ha också fått stor praktisk be-

tydelse som gratis värmeleverantör till växt-hus, där t. o. m. tropiska blommor odlas med stor framgång. Viktigaste användning för dessa aldrig sinande varmvattenreservoarer är dock som värmecentraler för tätbebyggda orter. Så får exempelvis hela Reykjavik sitt värmebehov levererat från några källor 20 km utanför staden. Vattnet är 86°, då det kommer ur jorden och temperaturfallet i rörledningarna till staden har nedbringats till ca 3°.

Vintertid har Island ett jämförelsevis milt klimat och -10° är den lägsta temperatur som noterats i Reykjavik på många år. F. ö. är väderleksförhållandena mycket opålitliga, speciellt vid syd- och västkusterna. Höstarna är i allmänhet mycket regniga och under vårmånaderna är svåra stormar vanliga. Däremot är det sällsynt med disig himmel till skillnad mot vad som är fallet på europeiska fastlandet.

De lokala transporterna sker vanligtvis med kustsjöfart, då Island helt saknar järnvägar. Personbefordran ombesörjes därför oftast av ett väl utvecklat nät av busslinjer. Lokal flygtrafik förekommer även.

Föreningen Islands Radioamatörer, IRA, är

organiserad på ungefär samma sätt som SSA. Den bildades 1946, samma år som de första av nuvarande 35 amatörlicenser utdelades. F. n. finns det ca 15 aktiva hams. Tillåtna frekvenser är 7, 14, 21 och 28 Mc/s, dock ej A3 på 7 Mc/s. Högsta tillåtna effekt är 50 watt, vilket även antyder att en ensam 807:a är det vanligaste röret i slutsteget. Utrustningarna i övrigt är på RX-sidan vanligtvis någon surplusmottagare, medan man beträffande antennerna inte kan urskilja någon särskild typ som blivit mer populär än andra. — En sändarlicens är inget nödvändigt villkor för medlemskap i IRA. Tvärtom, de flesta medlemmarna rekryteras bland allmänt radiointresserade. Meeting arrangeras i regel var 6:e vecka, varvid vanligtvis, förutom det vanliga DX-diskuterandet, hålles föredrag om de senaste nyheterna inom elektroniken, ofta kompletterat med filmföreläsning.

Betr. DX-konditionerna är det svårt att urskilja någon markerad skillnad mellan europeiska fastlandet och Island utom möjligen för kontakter med Asien, som är relativt sällsynta i TF-land. Den största svårigheten ligger nog i det fruktansvärda QRM, oftast från G och DL, som orsakas med tanke på det långa skip-avståndet till Island. Speciellt 7 Mc/s tycks mestadels vara helt blockerat av BC-stns och de två högsta banden har ännu inte haft några nämnvärda öppningar på de senaste åren. (Senaste meningen får nog anses gälla även utanför TF-land. Översatt:s anm.)

Till sist ett tack till de SM-hams jag mött för gästfrihet och hjälp.

73 es best of luck de

TF3AR

Solförmörkelsen

Då det framkommit önskemål om radioamatörernas medverkan till mätningar under den totala solförmörkelsen dels från Chalmers Tekniska Högskola och Uppsala Jonosfärobservatorium beslutade vi två radioamatörer att under tiden mellan 1200 och 1415 SNT utföra mätningar å signalstyrkan å amatörernas 80-metersband, närmare bestämt å frekvensen 3.520 Mc för att utröna hur den totala förmörkelsen inverkar å signalerna. De medver-

kande stationerna var SM6BWE med qth Göteborg samt SM6AHC med qth Sollebrunn..

Det kanske hade varit önskvärt att stationerna hade varit omkring 15 mil från varandra men då troligen de allra flesta ville se totaliteten förmodar vi att det inte var så många amatörer, som satt vid sina stationer.

Då nu himlen behagade vara helmulen inom våra områden blev tiden vid sändaren ett oförglömligt minne. Hur det hela tedde sig skall nu i korthet omtalas. Den sändande så kallade soltestsändaren var SM6BWE och den mätande stationen var SM6AHC, som hela tiden hade ett öga på S-metern å mottagaren. Vi sände rapporter enligt RST-skalan var 5:e minut under hela tiden vi var i gång, dock något oftare under den tid, som var före, under och strax efter totaliteten. Avståndet mellan våra stationer var omkring 7 mil. Rapporterna var, när vi upprättade radioförbindelsen, 599 och vår input å båda sidor 100 watt. Denna signalstyrka befanns att vara bestående till kl. 1323 då vi noterade 589. Kl. 1330 noterades 579. Då den mätande stationen var belägen inom det totala området, hade det då börjat att skymma ganska mycket. Klockan 1335 och 1340 hade vi fortfarande 579 å S-metern. Samtidigt tände vi ljuset, för nu kom månskuggan lika fort, som E-skiktet försvann. Det blev nu nattkonditioner, signalerna fick DX-darr, som det heter på amatörspråket, och vi noterade 559—569 i loggen, det framgick tydligt av signalerna att dessa reflekterades från F1-skiktet. Kl. 1350 kunde åter noteras RST 589.

Möjligt är att andra stationer har avlyssnat vår sändning under denna tid och kommit till andra resultat. I så fall skulle det vara av stort intresse för oss båda att få ta del av detta. antingen direkt eller i våra radiotidningar. Det skulle även vara intressant att få höra något om DX möjligheter, som uppstod via F2-skiktet under totaliteten. Den mottagare, som användes under testen, var en amerikansk BC1147-A, där jag inbyggt en S-meter som rörvoltmeter. Denna mottagare har två stegs AVC-förstärkning, varför mycket noggranna utslag kan registreras å S-metern.

SM6AHC

TRANSIENTER I LIKRIKTARE

I februari-numret av GE:s Ham News beskrives en undersökning av likriktare och deras uppträdande under nyckling, som kanske förklarar en del besvärliga kvitter i samband med oscillatornyckling, nu så populär i våra dagars hetsiga hamtrafik. Belastningen på ett 800-volts PA-supply varierades spontant från 50 till 250 mA, och de uppträdande spänningshoppen fotograferades på en katodstråleoscillograf. Intressant i sammanhanget är också att denna belastningsvariation motsvarar en ändring av strömuttaget från ett 300 V-aggregat från 20 till 100 mA, rätt normala värden för en likriktare för oscillatoranodspänning.

Den undersökta likriktaren var av ordinär konstruktion med ett tvåsektioners filter, där swingdrosseln hade värdet 20/4 H, glättningsdrosseln 20 H och båda kondensatorerna 2 µF. Likriktarrören var av typen 816. När nyckeln nedtrycktes, »svängde» utspänningen, som i tomgång var 820 V, våldsamt ett par gånger mellan 1300 V och 280 V för att efter 60 millisekunder avta i oscillation och så småningom stanna vid belastningsspänningen 760 V efter ytterligare 40 ms. Det tar alltså drygt 100 ms för likriktarspänningen att stabilisera sig vid en teckenbörjan. Teckenslutet var ej lika våldsamt och blir ju mindre »hörbart» utåt men frestar ändå på sändarens delar, då ett par svängningar uppåt 1200 V uppträdde även där.

När man vet att punkter och streck i 80-takt är av storleksordningen några millisekunder i längd, så framstår ruskigheten i det ovanstående i ytterligare glans. Får en så vanlig likriktare som den skisserade mata slutsteget i en ordinär tx, kommer m. a. o. varje tecken att ha diverse vassa spetsar och består inte av den mjukhörnade lilla fyrkant, som vi ju gärna föreställer oss går ut i vår antenn, särskilt om vi lagt ner stor omsorg på nyckelfilter och slikt.

Vi vet nu också, varför våra sändare plötsligt slår igen under drift, t. o. m. vid sista tecknet, eftersom »bakkanten» av varje teckendel även den ger ett par vassa spänningstoppar 50 % över tomgångsspänningen, utmärkt läm-

MÅNADENS —AGB

BUD... JAG VILLE JU BARA HJÄLPA...
...DU HAR JU SAGT ATT DU...
VILLE HA... SNYFT... HÄRA
KRÄM I SÄNDAREN.....

pade för kondensatorgenomslag eller annat otyg.

En ökning av filterkondensatorerna till vardera 5 µF hjälpte upp situationen något, men ett par svängningar mellan 400 V och 1000 V uppträdde likafullt vid teckenbörjan. Det tarvades en ökning av sista kondensatorn (efter glättningsdrosseln) till storleksordningen 40 µF, innan likspänningsoscillationerna upphörde, varvid den andra filterkondensatorn mellan de två drosslarna helt kunde borttagas. Med denna anordning försvann även spänningstopparna vid teckensluten.

En fördel med den ökade filterkapacitansen visar sig även på telefoni, där de vanliga klass B- och AB-modulatorerna ju drar många gånger mer ström för toppar i talet än medelvärdet på strömmen anger. Det antas ju ofta

att filterkondensatorerna skall klara av sådana toppar. Ja, om man har en lågspänningsmatad modulator med stora elektrolyter i kraftaggregatet, men knappast annars. De höga strömtopparna för konsonanter gör att distorsionen gör sig mest märkbar för T och S, m. a. o. kärran »spottar».

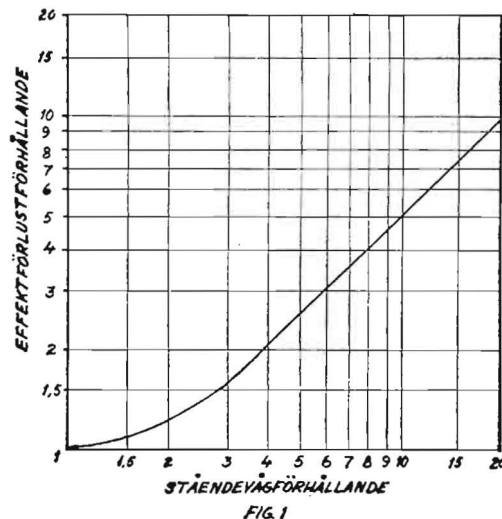
Det kanske viktigaste skälet till att hålla ett öga på sändarens spänningsreglering är inte talkvaliteten eller ev. överbelastning av komponenterna utan vad man släpper ut »i luften». Ojämnheterna på både CW och foni ytttrar sig som sidband och övertoner på den egna signalen och gör den onödigt bred. I värsta fall kan det bli kvitter på olaga frekvenser, vilket är farligt både för den egna licensen och hela amatörrörelsen.

SM5XH/WG

STÅENDE VÅGOR — NÅGRA REFLEXIONER

Det verkar vara en utbredd åsikt att stående vågor på en matarledning är något mycket farligt. Som genom ett trolleri förutsättes alla besvär försvinna bara man kan finna den exakta anpassningen; det kämpas för att erhålla ett lågt ståendevågförhållande som om det gällde livet. Är det nu verkligen nödvändigt? Det finns fall, där eliminering av stående vågor gör skillnaden mellan ett bra resultat och ett misslyckande, men det finns också många fall, där den »energi» som använts för att bättra på anpassningen kunde använts till andra ändamål.

Vi vet att förlusterna i ledningen växer med ökande ståendevågförhållande (SVF). Numeriskt visas förhållandet mellan ledningsförluster vid stående vågor och ledningsförluster vid anpassning i figur 1. Med SVF = 10 är t. ex. ledningsförlusten 5 ggr högre än vid anpassning SVF = 1. Detta kan vara allvarligt, men behöver inte vara det — antag att vi har en rätt anpassad ledning, där vi förlorar 2 watt för var 100 watt inmatad effekt. Med SVF = 10 förlorar vi i stället 10 watt; verkningsgraden är fortfarande hög, 90 %, och det finns ingen anledning till oro. Om däremot förlusten vid anpassning är 10 watt, ger sam-

ma SVF förluster på 50 watt och verkningsgraden sjunker till 50 %. Här måste något göras åt saken.

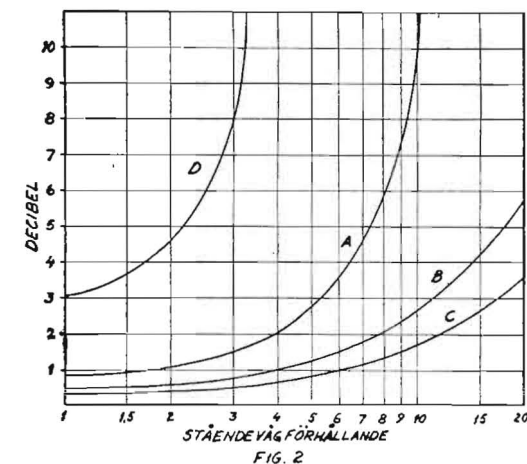
Man kan konstatera att SVF ensamt inte är något mått på ledningens verkningsgrad. Det får betydelse först när det betraktas tillsammans med förlusten i samma ledning vid kor-

rekt anpassning. Den förlust vi talar om är den faktiska totala förlusten i watt i en ledning av given längd, inte förlusten i dB per längdenhet. Den senare är lämplig vid jämförelse av olika ledningstyper, men den säger inget om ökningen i förluster med SVF.

För att bestämma inverkan av stående vågor i ett visst fall måste man alltså först söka effektförlusten i ledningen vid anpassning.

Antag att vi har 21.7 meter av en ledning som har en förlustdämpning av 3.0 dB per 100 meter (observera att förlustdämpningen är frekvensberoende). Den faktiska förlusten blir 21.7/100 av 3 dB eller 0.65 dB, vilket motsvarar 14 watt för en input av 100 watt. Antag att ledningen har en impedans på 150 ohm och är avslutad i en resistiv belastning på 50 ohm. SVF blir då alltså 3. Ur kurvan fig. 1 fås förlustförhållandet 1.65, varför den faktiska förlusten blir $1.65 \times 14 = 23$ watt. På grund av missanpassningen har alltså verkningsgraden sjunkit från 86 % (max. uppnåeligt värde) till 77 %. Räknat i dB är förlusten nu 1.13 dB, en ökning med 0.48 dB över det ursprungliga värdet med anpassning. Med tanke på att 1 dB representerar minsta uppfattbara ändring hos en signal under idealiska mottagningsförhållanden, kan det inte vara något tvivel om att i detta speciella fall är en missanpassning på 1:3 betydelslös (1 S-enhet räknas allmänt som 6 dB ändring i signalstyrka).

Man skall inte draga alltför vittgående slutsatser av detta exempel. Om vi säger att vi tolererar en förlust på 1 dB därför att mottagningen inte kan märka mindre ändringar, så kommer det tillåtna SVF helt att bero på den använda ledningens typ, dess längd och arbetsfrekvensen. Det är alltid totalförlusten i matarledningen som räknas. Ett SVF som endast förorsakar en försumbar förlust i en kort ledning eller vid låga frekvenser kan uppluka största delen av effekten om ledningen är lång eller används på UKV. Några representativa fall visas i fig. 2, där ledningsförlusten i dB är visad som funktion SVF under olika omständigheter. Kurva A visar den beräknade förlusten vid 28 Mp/s i 30 meter 300 ohm bandkabel. Avslutat i sin karakteristiska impedans har detta ledningsstycke en förlust på 0.84 dB. Ett SVF på nära 4 kan

tillåtas innan förlusterna har ökat med 1 dB. Man kan alltså konstatera, att denna ledning kan avslutas med ett resistansvärde någonstans mellan 75 och 1200 ohm innan en lyssnare kan märka någon som helst skillnad i signalstyrka. Området 75—1200 ohm omfattar många antenntyper! Kurvan B gäller för 15 meter av samma kabel vid samma frekvens; jämfört med A framgår hur markerat ledningslängden inverkar på förlusterna. Vid anpassning skulle förlusten bli 0.42 dB, och förlusten har inte ökat med 1 dB förrän SVF närmar sig 6. Med denna kortare ledning kan alltså avslutningsmotståndet ligga någonstans mellan 50 och 1800 ohm utan märkbar ändring av verkningsgraden. Frekvensens inverkan framgår av kurva C, som gäller för 30 meter 300 ohm bandkabel använd vid 7 Mp/s. Anpassningsförlusten är 0.3 dB och växer till 1.3 dB först vid SVF = 7.5; ledningen kan avslutas i resistanser mellan 40 och 2250 ohm utan märkbart sämre resultat! Kurvan C är dessutom praktiskt taget identisk med en kurva för 30 meter öppen ledning (stege) använd vid 28 Mp/s. Jämförelse med A visar fördelen med att använda luftisolerad ledning framför plastisolerad, när omständigheterna så medger. Förlusterna i solid koaxialkabel (RG8-U, RG9-U, RG11-U etc.) är ungefär desamma som i 300 ohm bandkabel.

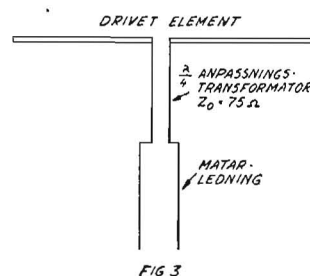
Diskussionen ovan har varit grundad på ökningen i ledningsförlust orsakad av missanpassning. Ett annat sätt att angripa problemet är att kräva att den totala förlusten inte

skall överstiga 1 dB; med andra ord skall vi begränsa ledningsförlusten till ett sådant värde att den inte kan orsaka någon märkbar minskning av signalstyrkan från det värde, som skulle erhållas med förlustfri matning. För att möta det kravet måste SVF hos den 30 meter långa ledningen i kurva A inte överstiga 6. Ledningen för kurva B kan tolerera SVF = 4. Man bör lägga på minnet att det kommer att vara omöjligt att hålla totalförlusten under 1 dB, även med perfekt anpassning, om ledningen överskrider en viss längd — för 300 ohm kabel skulle denna bli ca 40 meter vid 28 Mp/s. Det enda sättet att bättra på saken blir att försöka arrangera så att ledningen kan göras kortare eller också får man använda luftisolerad ledning. Vid UKV är det fullt möjligt att förlora lika mycket i matarledningen som det man vinner med en bra beam.

Kurva D är av intresse emedan den visar ett praktiskt fall av betydelse och också representerar en situation, där kurvan i fig. 1 inte stämmer riktigt. Kurvan D är beräknad på grundval av fig. 1 och ett 30 meters stycke 300 ohm ledning använt på 144 Mp/s, där ledningens grundförlust är ca 3 dB. Enligt föregående resonemang kommer hela ineffekten till ledningen att förbrukas i densamma redan när SVF närmar sig 4. Intet högre SVF än 4 skulle kunna förekomma, även om ledningen vore öppen eller kortsluten i fjärrändan. Riktigt så illa är det inte — förlustförhållandet i fig. 1 är beräknat under förutsättning att SVF är detsamma längs hela ledningen, men faktum är att i ett sådant fall som i D varierar SVF längs ledningen, SVF är störst närmast belastningen och minst i närändan. Detta fenomen får betydelse först vid mycket höga frekvenser eller då man använder undermåligt ledningsmaterial. Trots att kurvan D nu inte skall tagas för bokstavligt kan man dra två slutsatser ur den: det finns en bestämd gräns för det SVF som kan existera i en given punkt på en ledning med höga förluster och skall man mäta SVF där, bör det vara så nära antennen som möjligt om resultatet skall ha något värde. Under 30 Mp/s och med ledningar av resonabel längd behöver man knappast oroa sig för en eventuell missanpassning bara man tänker sig för ett tag.

Som ett belysande exempel skall vi taga

den vanliga 3-elements »close-spaced» beamen. Matningsimpedansen hos det drivna elementet ligger någonstans mellan 8 och 12 ohm, beroende på elementens trimning etc. Ett bra sätt att anpassa två godtyckliga impedanser är att använda en kvartsvågstransformator eller en »Q-sektion» visad i fig. 3, om det är möjligt med tanke på utrymmet. Här behövs en lågohmig transformator — förslagsvis 75 ohm bandkabel. En kvartsvåg av denna ledning blir vid 28 Mp/s något över 2 meter lång.

Avslutad i 8 ohm blir SVF på kabeln 9.4 och för 12 ohm erhålles SVF = 6.25. Då anpassningsförlusten är 4.6 dB per 100 meter vid 28 Mp/s för denna kabeltyp, blir förlusten i trans-

formatorn $0.43 \text{ dB} = \frac{2}{100} \cdot 4.6 \cdot 4.7$ se kurva 1)

för SVF = 9.4 och 0.3 dB i det andra fallet. I första fallet blir transformatorns ingångs-impedans 705 ohm och i det andra 470 ohm. Huvudmatarledningen skall tydligen vara en 600 ohm ledning. Om antennimpedansen är 8 ohm, ger transformatorn god anpassning mot 600 ohm — SVF blir mindre än 1.2 och förlusterna blir försumbara jämfört med ideal anpassning. Är antennimpedansen 12 ohm, blir SVF på 600 ohm ledningen mindre än 1.3, vilket ger ungefär samma resultat som för 8 ohm.

Användning av 300 ohm bandkabel är emellertid inte utesluten — den är många gånger mer praktisk att handskas med. Med 300 ohm kabel som huvudledning blir SVF mindre än 2.5 för 8 ohm antenn och mindre än 1.6 för 12 ohm. Även med en 30 meter lång ledning blir (kurva A) förlustökningen utöver anpassningsförlusten endast ca 0.35 dB i bästa fall. Tillsammans med transformatorförlusten på

0.43 dB fås en total förlustökning på 0.78 dB jämfört med samma system vid anpassning och förlustfri anpassningsanordning. Då förlusten i detta senare fall är 0.48 dB, blir den totala förlusten mellan sändare och antenn ca 1.6 dB, vilket ger en verkningsgrad på 69 %. Situationen är givetvis inte den bästa, men de flesta förlusterna (0.84 dB) finns där redan om denna speciella ledning används; skillnaden mellan detta system — som inte behöver annan justering än att man klipper till rätt längd på transformatorn — och det hopplösa företaget att försöka eliminera stående vågor fullständigt kommer aldrig att medföra någon uppfattbar förbättring i signalstyrkan.

En allmän slutsats man kan dra av denna

SM5 Kärsta

—BDQ skriver:

»Min tanke var från början att skriva lite abt UK i SM5 i varje nr. Men jag har denna gång undrat: vad händer egentligen i SM5? Den första veckan i juli bjöd på fb conds. Jag lyssnar på bandet och hör —5AED och —5BRT köra SM7. Så kommer den 8/7. QSO med —5AED pågår. Han talar om att —7XV hörs ufb. Försök ropa him! Jag följer rådet och han hör mig. Jag tycker mig höra hans svaga cw-pip (men alla rpts via —5AED).

Den 9/7 kl. 2200—2230 ung. hördes —7BKG i Jönköping med 5 5/7 9, men nil svar. —5BRT körde samma kväll —6ANR med fb sigs. Han körde även —7BE, —7XV och —7AHT. Under —BRT:s qso med —ANR hördes den senare 5 4/6 9 hos mig. Men tyvärr nil svar.

Då detta skrives (16/7) har en del skeds med SM3XA gått av stapeln. Condsen vy bd, då ett kraftigt lågtryck täcker SM. Från mitt qth blir det abt 10 mil land och resten hav till Åstön, så det bör gå.

Sri jag har glömt 5AY. Han körde 6ANR den 9/7 med rpr 579. SM4-stns efterlyses! Kan inte höra något från er.»

Tack, Thord! Beträffande skeden med SM3XA, se även rapport därifrån på annan plats i spalten.

diskussion är att stående vågor inte alls är så farliga, i synnerhet inte på frekvenser under UKV-området. De dåliga DX-resultat (i synnerhet på 40 och 80) som ibland tillskrives stående vågor, har för det mesta sin motivering i exempelvis svårigheter att stämma av matarledningen eller en illa vald antenntyp.

Om man inte har en ovanligt lång matarledning till antennen är det fullt möjligt att strunta i besvärliga justeringar av anpassningssektioner — arbete som för det mesta inte kan konstateras ge något bättre resultat på grund av de verkliga svårigheterna i att göra tillförlitliga mätningar på matarledningar.

Jan Gunmar, SM5AQW

SM5 Åtvidaberg

Signalen —AED innehas av en energisk herre. Sedan han blivit SM5:a, har han även föresatt sig att få igång alla de SM5-stns, som av skilda anledningar föredrar att vila på 144 Mc-hanen. I nedanstående epistel tar Arne vid örat oss alla, som inte varit så flitiga denna säsong. En nyttig admonition! —AED har ordet:

»Det är den dåliga aktiviteten här i SM5, som lockar mig att skriva dessa rader. Jag riktar inte mina ord till sådana amatörer, som på grund av bristande tid ej är igång, och inte heller till de c:a fem SM5:or, som regelbundet är igång, utan till dem, som påstår att de lyssnar hur ofta som helst på 144 Mc-bandet men ingenting hör. Dessa hams är i majoritet f. n. tyvärr.

Att lyssna är nog bra, att lyssna noggrant med beaten på och med beamen i olika riktningar är ännu bättre. men att mellan allt lyssnandet kalla CQ då och då, helst på cw, är den enda möjliga utvägen för att få igång några qso, som kanske drar fler med sig. Läger man sedan lyssnandet och ropandet till tiden närmast före och efter hel timme, ökas möjligheterna ytterligare. I SM7 och OZ tillämpades detta vid dålig aktivitet och gav till resultat, att den som ville ha qso nästan alltid fick det.

Sedan finns det en del, som inte tror, att det går att få qso med SM7 och OZ från norra delen av SM5. Det är fortfarande småländska högländet som spökar, kanske speciellt de höjder på närmare 400 m, som finns i Nässjötrakten. —5BRT i Enköping har haft qso med OZ9R i Köpenhamn och —7XV i Hälsingborg med rprts 569, så pse ta fram en karta och dra ett par linjer mellan orterna!

Som regel är signalstyrkorna störst, när högttryck eller varma luftströmmar finns över eller i närheten av Sverige, så väderleksrapporterna är viktiga hjälpmedel, när man kör på 2 mb. I går kväll (8/7) hördes många signaler här, bl. a. OZ8JB i Aarhus på foni RS 44. P. g. a. den dåliga aktiviteten i SM5 är det emellertid sällan någon som tycks lyssna söderut, utom mellan kl. 2130—2200.

I Finland lär det enligt DL-QTC nr 7 finnas en hel del aktiva 144 Mc-hams, men jag har inget hört om qso åt det hållet i år. Stockholm—Helsingfors brukar ju gå med fina sigs annars. Sedan ryktas det på bandet, att SM3-orna ligger i startgroparna, och från Småland hörs starka sigs från —7BKG i Jönköping. Dock har ingen kontakt ägt rum mellan Jönköping och SM5 ännu.

Jag hoppas, att det blir lite livligare efter semestern, och jag är övertygad om att SM5 fortfarande kan mäta sig med övriga delar av Norden i de tester, som kommer till hösten.

Så har jag ett förslag till aktivitetstest, som kanske kan vara till någon nytta. Den skulle i varje fall ge en dag i månaden lite livligare prägel.

Regler:

1) Testen äger rum den första tisdagen i varje månad under återstoden av 1954. Tid: kl. 2000—2400 SNT. Band: 144 och 432 Mc.

2) Stn får kontaktas en gång per band och pass. Crossband gäller ej.

3) Poängberäkning:

1 poäng per km för godkänt qso på 144 Mc.

5 poäng per km för godkänt qso på 432 Mc.

Poängsumman för deltagarnas 9 bästa dagar (då testen körs ett helt år, t. ex. 1955) gäller som slutresultat. Man behöver således inte vara med alla dagar, men de, som varit med 9 eller fler dagar, kommer före den, som deltagit 8 eller mindre, oavsett poäng.

4) Loggar insänds efter varje pass och resultat införs löpande i QTC. (Hoppas radiofirmorna kan donera något liten pryl till varje etappsegrare och en något större till slutsegraren, ev. till flera i toppen.)

Testen bör vara svensk, men alla qso godkännes.

Ja, sen var det inte mer än att påpeka, att hur man än manipulerar med qso-talet i poängberäkningen qso × km blir resultatet det samma.»

Tack för initiativet, Arne! Jag tycker, att vi utan iakttagande av större formaliteter kör

den av —AED föreslagna testen på försök under okt., nov. och dec. innevarande år. Loggarna sänds till —MN senast en vecka efter varje tävlingsdag. Eftersom det rör sig om en aktivitetstest, torde det inte behövas några koder eller speciella testanrop. Visar det sig att reglerna för denna test behöver ändras, kan förslag därom ges före årets slut. Kryssa för de tre tisdagarna och glöm inte att i loggen ange varje qso:s längd (i km, hi!).

SM3-rapport

På Ästölägret i år fick vi tid att något diskutera aktiviteten i SM3. F. ö. hade vi glädjen att få engagera —3AST i Sundsvall som SM3-rapportör för vår spalt. Axel kommer i fortsättningen att hålla oss underrättade om SM3-ornas göranden och låanden på 144.

I Härnösand är läget:

—LX: 826 pp klar i stora tx:en, 12 el beamen också körklar, men xtalkkonvertern med 6BQ7 cascode stod på högkant vid vårt studiebesök hos Carl-Henrik. Enligt uppgift släpper den igenom för mycket oönskade sigs på mf:en (7—9 Mc).

—AKP: dipol och xtalkkonverter plus TRC-10. Tx: ?.

—IK har tx 522 på 144,81 Mc, xtalkkonverter jämte Sky Champion. Ant: dipol alt. ground plane.

—FT: vfo-tx med 832 pa (829 och 826:or i byrålådan). Cascode konverter med var. osc. 5 el Yagi och ground plane. QTH 124 möh.

Sundsvallsgänget omfattar:

—ADQ: tx 522, 6AK5-konverter var. osc. plus S40. Dipol.

—AGD kör lokalt med 6J6 transceiver.

—ATB: 832 tx, xtalkkonverter cascode plus hembyggd super. Ant.: ?.

—AST: tx 522, 6 el. Yagi. rx krånglar, xtalkkonverter planeras. QRG: 144,93 Mc.

—JC kommer med bl. a. 6146 pa.

Utnäs:

—AZV har tx 522 på 145,8 Mc och 6 el. Yagi. Rx går inte bra. Xtalkkonverter planeras.

Om Östersund är endast bekant att —BWN bygger för 144.

Det livaktiga *sollefteågänget* tycks inte rymma en enda UK-biten yngling. Det måste bli en ändring, OMs!

I Gävle har —WB nu fått AC i vägguttagen och kan därför väntas uppenbara sig på 144. —MD fick med sig hem en fb 4 över 4 Yagi från Ästölägret och kommer väl också.

Om någon skulle ha blivit bortglömd, så pse ha overseende därmed och meddela istället kontaktmannen —AST i Sundsvall hur långt Du kommit på 144.

Ett råd till: vänta inte med att sätta igång på 144, bara därför att stationen inte är fullt färdig med tx, rx och ant. Sätt istället igång med crossband t. ex. 3,5—144 Mc!

Föreställningen att SM3 skulle vara isolerat

från övriga distrikt på 144 är med största sannolikhet en myt av samma kaliber som den om småländska högländet som hinder mellan SM5 och SM7. Orsaken är väl bara den, att ännu inga organiserade skeds förekommit. De första tvåvägsqso:na SM3—SM4 och SM3—SM5 kommer därför att bli både betydelsefulla och stimulerande för många, skulle jag förmoda.

Fin öppning den 9/7

En kompletterande rprt från —5AED om-talar:

»Det var de bästa conds, som uppträtt sedan

ÄSTÖ-LÄGRET 1954

För de flesta kommer väl sommaresemestern 1954 att framstå som en av de mest blötlagda (vad vädret angår, vem trodde något annat?). Och visst fick Ästön en släng av slevan också; högsommarvärmen ville inte infinna sig, och någon enstaka skur letade sig visst fram till baracklägret, men sådana bagateller glömmar man lätt, då man är i trevligt sällskap, vilket alltid är fallet med SM3XA, Ästön.

Fler utländska deltagare än tidigare

Lägret var i år livligt besökt, och när vi var som talrikast, räknades 103 vuxna och 52 barn. Att i stil med kvällstidningarnas Gala-pettrar kāsra om mer eller mindre prominenta amatörer bland deltagarna åtar jag mig inte. Vare nog sagt, att gamla lägerhabituéer och nykomlingar blandades och syntes trivas gott. De utländska besökarna kan vi hedra med ett omnämnande. Från Finland kom de båda kvinnliga amatörerna OH2ZN Saga Plyhm och OH2QW Raili Saari, två pigga och dansanta flickor. Raili utklassade f. ö. de svenska OMs som vågade ställa upp i bordtennis. Norge var väl representerat med LA4K Øistein Johannesson, LA7U Alf Sverre Jørgensen, LA1TB Ivar Arnljot och LA6O Ernst M. Firing. Mest långväga gäst var G3DQY John Vaughan, som med jämnmod fann sig tillrätta med nordmännens vilda seder och t. o. m. överlevde surströmmingsskivan.

—DE tar åter inteckning i Ästökannan

Som vanligt tilldrog sig rävjägarnas uppgörelse om SM5APF:s Ästökanna stort intres-

jag kom hit, mellan SM5 och SM7. Från söder hördes —7BE, —7XV, —7AHT och —7BKG med bra sigs, och jag hörde även —6ANR på bredsidan av beamen. Själv körde jag —7BE på foni med rprts upp till S8 i båda riktningarna. Tyvärr gick min modulator sönder nästan med detsamma, så det blev mest cw härifrån, men jag tycker i alla fall qso:t är glädjande. Visserligen ligger jag mycket nära SM7, men mitt qth är inte idealiskt, så jag är övertygad om att signalerna söderifrån går en bra bit norr om SM5. Men det fordras några stationer i gång där för att upptäcka den saken.»

—MN

se. —FJ låg bra till med inteckningar 1949 och 1950 och —DE med inteckning 1952 (1951 och 1953 hölls inget läger). Kannan skall erövas tre gånger utan ordningsföljd för att bli fast egendom.

Inte mindre nervöst blev det genom att en av rävarna (eller möjligen båda, olika versioner av olyckan fanns) inte lyckades få ut RF:en i antennen, tydligen till följd av alltför knapphändig undervisning i 2-wattarens handhavande, varför jakten måste gå om. Då klaffade det ordentligt emellertid, och det visade sig, att SM3DE än en gång triumferade i den bergiga och svårsprungna terrängen. Nästa år får vi tydligen bevittna avgörandet i striden mellan —FJ och —DE, såvida inte —3AKX som visade fin form i år, eller någon av de sörländska toppmännen blandar sig i leken.

Resultat:

1. SM3DE, 1 tim. 27 min.
2. SM5FJ, 1 tim. 32 min.
3. SM3AKX, 1 tim. 41 min.
4. SM6AZB, 2 tim. 27 min.

Övriga deltagare hittade bara en räv.

Tfc på lägersändarna

Separata stationer på 3,5, 7, 14 och 144 Mc fanns, och av dessa samsades 3,5 och 144 Mc i samma barack, ett lyckat arrangemang, då det inbjöd till crossband och skeduppgörelser med hågade motstationer. Som stationschef fungerade —3MW (Dubbel-Nisse) och —3AKM (internationellt välkänd dx-signal) bistod operators med teknisk service. Förresten väckte —3AKM:s hembyggda prylar, som bl. a. om-

fattade 7 Mc-stationen, grid dipmeter, fältstyrkemeter och antennscope, berättigad beundran bland lägerdeltagarna. Hur skulle det vara, Gunnar, med en liten konstruktionsbeskrivning i QTC någon gång?

3,5 Mc-stationen (tx 2x807 pa, rx BC-348, ant 2x20 m) blev den flitigaste qso-makaren med ung. 250 kontakter.

På 7 Mc kördes, förutom lokaltfc, bl. a. PY4AOS och W4WKZ.

14 Mc-stationen utgjordes av distriktssändaren med 811 pa, en BC-348, en 2 el. beam och en BC-221 för frekvenskontroll. Som operators återfanns bl. a. —AGD, —AKW, —AST, —AXM och —BFR, och trots dåliga conds syntes i loggen dx som JA3AF, JA3AH, JA6AY, 4S7HK, KA2KS, KV4AA, CX5CO, VU2KV, VU2FX.

På 144 Mc bestod stn av en revampad 522:a (även på rx-sidan) samt en 5 el. Yagi. Tx och antenn gick fint, men rx måste nog med dagens höga krav betecknas som vy bd. Detta fick till följd, att huvudsakligen crossbands-kontakter eftersträvades. Sista lägerdagen fick vi också en länge efterlängtd sådan med stockholmstrakten. Det var —5BDQ i Kårsta, som hörde SM3XA med S2 och svarade på 3,5 Mc. Ingen imponerande signalstyrka, som synes, men conds var urusla. Operator var vid tillfället —3AST.

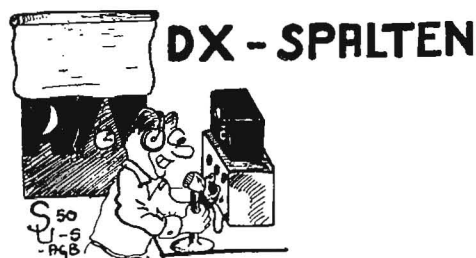
Övrig verksamhet på 144 Mc-stationen utgjordes av fältstyrkemätningar på en tysk fabriksgjord 4 över 4 Yagi, som tillhandahölls av —6ACN. Det är inte här platsen att ge gratisreklam för någon viss firmaprodukt, men vi måste i rättvisans namn påpeka att så långt våra mätresurser sträckte sig visade sig denna beam vara så bra, som en topptrimmad 4 över 4 gärna kan vara. Den hos denna antenntyp svaga punkten — mekaniskt sett — nämligen den kombinerade matnings- och matchningssektionen hade här fått en mycket förnämlig utformning. Vi hoppas få se beamen på annonsplats i QTC, helst med illustration.

Damrävjakten

fick till resultat, att en ny seger tillfördes familjen —DE.

Resultat:

1. SM3DE XYL, 55 min.
2. SM3AOW, 60 min. *Forts. på sid. 211*

Man kan ibland oroligt fråga sig vart tiden och den därmed förbundna utvecklingen kommer att föra vår hobby. Med den framsynthet som är typisk för DX-red., har vi tänkt oss följande status för Medel-Bugge om några år.

Efter fruktansvärda ansträngningar inkluderande många och utsägligt djupa missräkningar har Bugge trots allt lyckats närma sig 200-strecket på DXCC-listan, förmodligen med hjälp av någon sorts beam vars avstämning och matning han aldrig varit och antagligen ej heller kommer att bli helt nöjd med. Om han inte redan äger en dubbelsuper med 50 kc andra MF, är det dock mycket troligt att han inom den närmaste tiden införskaffar en sådan att berika samlingarna med. På så sätt kan han använda den ursprungliga Rx-en att vakta sällsynta DX och sked-stationer med, allt under det att han kammar fram och tillbaka över banden med den nya på vanligt sätt. Vad beträffar Bugges Tx, har han för länge sedan upphört att tro på sin egen förmåga att bygga en perfekt Vfo, varför han skaffat en fabriksbyggd sådan. På denna hakar han sedan ett separat slutsteg för varje band, vilket underlättar åtgärderna mot TVI, ett vid denna tidpunkt högaktuellt problem för alla hams.

Under årens lopp har Bugge fått en anse- nlig samling QSL. Ordningen på dessa är, liksom i dag, miserabel, och de nya länderna får inte längre rum på väggen, men trots allt anser han korten mer värda än deras vikt i uran (den nya myntfoten).

Som man redan nu kunnat konstatera, deltar Bugge allt flitigare i tester av alla de slag, men efter varje sådan lovar han heligt och dyrt att aldrig mera hoppa in i sådana hetsjakter. Dessa löften brukar han kunna hålla, ända fram till nästa test, då hans stackars omgivning mest får se medaljens baksida och höra våldsamma stönanden om att »cndx inte ens når upp till pari».

Alla utom Bugges närmaste vänner tror att han har en stor skruv lös. Dessa närstående vet detta med säkerhet. Därför kan Bugge i fortsatt lugn och ro ägna fritiden åt kampen på banden, utom då han författar sina omsorgsfulla och tätt återkommande rapporter till DX-red.

80 meter

har varit lugnt under augusti. De sydamerika-

ner som lyckats komma igenom har inte varit alltför hågade att svara och W/VE har i allmänhet för mycket QRN för att kunna höra något. Condx är just nu i ett mellanläge och vi kan vänta en omsvängning efter höstdagjämningen — i slutet av september är det dags att börja lyssna efter VK på kvällarna igen. En ljuspunkt för alla WAE-jägare har varit F8FW/FC som regelbundet varit igång omkring 22—23 med bra signaler, och många SM har kört honom enligt vad red. hört. EQ2L i Teheran rapporteras av SM5AQW och SM5WM. —AQW rapporterar även VE1, W2 och OX3KH i Myggbukta. Två pirater på 80 är PX1AC och EA2KZ — en EA2 i Madrid är otänkbar och dessutom förstår han inte spanska — hi. PX1AC förstår inte spanska eller franska men blir märkbart berörd om man talar tyska. Det är kanske en DL som tröttnat. EL2X blir aktiv på bandet under slutet av september med en 240 meter longwire. Ray hoppas QSO många SM under hösten. Likaså har VU2KV givit ett löfte om att dyka upp och SM5AQW har utövat påtryckningar på VQ2GW, som nu äntligen satt upp en dipol för 80.

40 meter

brukar vara ojämnt under augusti och har inte jävat sitt rykte. Bandet är öppet tidigt på kvällen (1900) för Afrika och Asien, under goda dagar finns det chanser för VK. VQ2HR och ST2NG brukar vara igång kl. 19 och senare och snart bör man kunna höra ZS igen. USA kommer regelbundet i omkring midnatt med goda sigs, men de flesta W lyssnar inte efter DX utan ligger och pratar QRQ med varandra. Sydamerika och »västindianerna» har inte varit så starka som under juli, men de kommer fortfarande igenom. Från SM7ANB har vi fått en mycket fullständig rapport och han nämner här bl. a. TI2PZ och —2TG, 2345, ST2NG 2300, YV5BJ 0615, KZ5BE 0105, F8FW/FC, LU0EAB/MM (QTH?) samt diverse PY, LU och W. Från —7QY får vi höra om OY1P, ZA1KAD 2200, CT2BO och TI2PZ. Red. har frågat OK1MB ang. ZA1KAD men Reda kunde inte ge bestämt besked — det var tänkbart att han var OK; QSL via CAV kanske ger resultat. EQ2L har varit aktiv även på detta band och har körts av bl. a. 5ARL, 5AQW, 3AZI och 5WM. UA3FC rapporteras av SM5ANY och SM5WM — hon (namn Valentina) vill ha QSL via box 88 i vanlig ordning. SM5ARL nämner YV5FL, CT2BO, div. PY och LU, ZD4BT 0110, VP8AO 0130, YI2AM, EA8BH, F8FW/FC, W samt SU1BB i Jordanien.

SM5AQW har ST2NG 2000, ZA1KAD 00 (?) samt ZP9AY 0100 och FP8AA. SM5DW har loggat CP5EK 00. SM7ANB nämner VQ2PZ bl. a. SM5CXE har lyssnat på bl. a. VQ2DT samt YU1GM (foni 1830) — YU1GM är ex-W4GMP som har fått tillstånd att operera från Belgrad.

20 meter

har varit avgjort sämre denna månad, åtminstone med avseende på kvantiteten av DX. De kraftiga öppningar mot W66—7 på förmiddagen som gladd oss i juli har lyst med sin frånvaro, likaså har sydamerikanerna varit svagare på kvällarna. Mest stabila har condx varit mot JA/KA och fjärran östern på eftermiddagarna. SM7ANB visar upp YV5BJ, CE1BD 2210, CX4CZ, OA4Q 2310, KL7BNU 1500, KP4, DU1AP 1350, 4S7NX, HZ1AB, KA8RH, CR9AI 1515, ZD6BX, OQ5CP, CR5AF och F9QV/FC. 7ANB har dessutom hört ZD7AB 2310 med svaga sigs. Vi hälsar SM7AOO välkommen till spalten — Carl har en fin lista varur vi nämner F9QV/FC, F8FW/FC, SV2RI 2000, DU7SV, JA av olika kulörer, VU2FX, VU2CS, MP4BBL, 4S7HK, KR6KS, JZ0KF, FF8AJ 1800, ZD6BX, ZE5JH, CX2AM, —5CO, —6AD, YV5, PJ2, VP6CJ och ZP9AY. SM7QY har kört AC4NC och för där- efter glad i hägen på semester. Gunnar har dessutom nycklat med HS1WR 1430, I5SC 1530, EL2P 1900, mängder av JA och KA, VP6GT och SV2RI 2200. SM5ARL kommer med HK1TH 2100, JZ0KF, ett flertal JA, KA, VS6 och AP, CE3RE, VS1YN, VP4LZ 1700, VS1FE, LU2GB 1700, FF8AJ, ZS3AH, CR9AI, ST2NG, ZS6ID. På fone 4S7BR, ZS av olika slag, EA9DF, ZP5GF, FF8AP, VP3HAG 2300, SU1BB, ZS3F, ZD9AC 1900 14230, ZE3KE, samt div. PY, LU och KA. SM5ANY har bl. a. JZ0KF på cw och på fone VE8ML 1230, W6UXB 1245 samt KR6AZ 1345. SM5AQW har också JZ0KF samt EL2X. SM5CO kommer med KJ6AB 1615 samt JZ0KF.

På 15 meter

rapporterar SM5CO följande på fone: ZS9G 1625, VQ4RF, CR6BX, ZE3JJ, 4X4 samt W2DUM/MM och W3KYF/MM — övriga rapporter nämner endast divese européer, WAE-aspiranter har haft glada dagar.

10 meter

På detta band har SM5TF hört LU6, som haft QSO ON4 kl. 2130. Enligt QST juli har G2YZ under maj kört W2JY, —3SJK och VE3AYS! Dessutom nämnes även ett QSO W4QAA—DL4MC och ett stort antal PY, LU samt VK—ZL. I sammanhang härmed kan nämnas att EA2CQ i mars kört VK3; det är tydligt att 28 Mp/s börjar öppna så småningom igen, åtminstone på sydligare breddgrader. Häruppe får vi väl nöja oss med europeer på kortskipsöppningar.

Blandat

Från BERS 195, Eric Trebilcock, har vi fått ett innehållsrikt brev. Han nämner följande SM-stationer hörda på 7 Mc cw: SM4ASZ 1845, 5AQV 1935, SM7AUO 1930, SM7CNA 2015, SM7CUF 1845. Eric tackar för QSL från

SM4ASZ och SM5ACC. Eric nämner följande stationer aktiva: på 3,5 Mc VK1AC 0900, på 7 Mc VK1AC 0830, på 14 Mc VR3A 0530, VK1DY 0615, VR2CY 0645, VR2BZ, VR2CF, FO8AC 0515, JZØKF 0615, FK8AC 0830, C3AR 0830, DU1AP, DU7SV, DU1VQ, DU6IV alla omkring 0830. VK4IC på Willis Island 275 miles öst om Cairns på fastlandet räknas ej som separat land. Willis Island bebos av två radiomän och en meteorolog. På ön finns 9 palmer, ett casuarinaträd, ett fågelhus samt ett hostadshus — det är allt. Platsen påminner alltså om de öar som förekommer på skämtteckningar.

VK1GA är Gordon Abbs på Macquarie och han väntas bli aktiv snart.

Pirater är YJ1AC, ZK4AC och VR6AH.

ZL1AHC på Raoul Island i Kermadecgruppen är aktiv, men han räknas inte separat.

VR3A är nu aktiv på 3511 kc med 50 watt.

ZK1BI, ZK1BH, ZK1BG är alla aktiva på 3,5 Mc. ZK1BG hade nyligen QSO PY6FI på detta band.

ZM6AP, ZM6AR och ZM6AS är alla på 3,5 Mc fone.

VK1EG, Bill Storer, i Antarktis är aktiv på 14 Mc 0800. — Geo Meaton, ex-VK9GM på Norfolk är nu VK2JM. — ZD7B är ex-ZS6CW på 14 Mc cw. Han väntas vara aktiv en bra tid. — OQ5CP behöver SM1 för WASM. — SU1BB vill ha QSL via APO S/215, Aqaba, Jordan.

HKØ, San Andres Islands, räknas som separat land. QSL för QSO efter 15/10 1945 gäller, men godkännes ej förrän efter 1 sept. 1954. HKØAI, Victor Abraham, är den ende amatören på ögruppen för närvarande.

FP8AA är i gång på 7 och 14 Mc, operator K2CPR (ex-W3BXE).

CR8AB har hörts i SM på 14040 cw omkring 1600—1700.

ZC7DO och SU1BB har båda QTH Jordanien (= JY1).

JZØKF blir snart QRT och återvänder till Holland.

SVØWG kommer också att stänga igen snart och op. begär sig till CN2.

Ingen ny station väntas på Rhodos inom den närmaste tiden.

Enligt The RSGB Bulletin har G3CHD och JWW erhållit QSL från UB5 via UB5CF, box 52, Odessa, Ukraina — kan vara värt att försöka.

Från Korea via HB9ND/SM4XL kommer en rapport om att SM2VP hörts där i QSO med OZ 11/7. Ingen amatörtrafik är för närvarande tillåten i Korea.

Bers-195 rapporterar att han hört SM5BKC (1800), LL (2030), BRO (1900) på 7 Mc. På 14 Mc har Eric hört SM3AKM (2345) och SM8BWO. Av övriga stationer som Eric hört kan nämnas på 7 Mc VR2AS, VK1AC, VK9OK, VK9RH, ZK1AB och DU7SV. På 14 Mc hörs tydligen litet annat än här uppe: VK1AC, FK8AC, AL, VK1HM/ZC2, VR3A, 2CS, ZK1AB, C3AR och mycket annat.

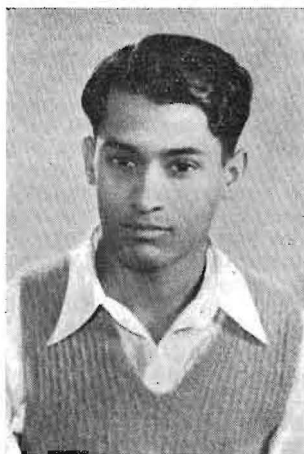
VR3A säger »Be patient for QSL-cards — I get only 3 mails each year».

VR4AE är QRT och har åkt tillbaka till VK-land.

SM-hams ombedes hålla utkik efter VK3YL. Hon heter Austine och kör endast 14 Mc cw. Austine är X Y L.

Från Indialand

Vi har denna månad nöjet att presentera VU2KV, Venkat, i spalten. Venkat är visserligen ganska ny som amatör men har ändå gjort sig mycket känd bland de hams som jagar DX och det är nog ingen av våra DX-intresserade läsare, som inte gjort bekantskap med honom på banden.

VU2KV, Venkat

Venkat, som är endast 20½ år gammal, fick sin licens i februari detta år men har redan avverkat 1500 QSO med 91 olika länder. Han har kört inte mindre än 83 SM- och SL-stationer och brukar vara igång regelbundet på 14 Mc till omkring 1800—1930 då bandet stänger i VU-land men tycker som de flesta att condx är lite dåliga.

Venkat berättar om sin station: »Min sändare är hembyggd och består helt och hållet av surplus-delar. Alla rör är 1625 och input till slutsteget är 15—20 watt. Jag använder 2 mottagare — en BC-348 och en SX-28. Då jag har

220 volt DC i väggen måste jag använda en 1000 watt elkamin i serie med glöden på SX-28:an... Antenn är en dipol riktad mot Nordeuropa. Antennen sitter omkring 20 meter över jord och matas med tvinnad 2-ledare som blir hopplös när det regnar. Jag använder en hemgjord bug.»

Pirate calls

ZK4AC, ZK2AA, ZK1BG, PX1AB, AC, AL, XA1AB, AC4RO, EA2KZ.

Adresser

Ex-ZK2AA: Bill Scarborough, 68 Hobson Street, Wellington, New Zealand.

VU2KV: V. Venkataramanan, 3 York Road, New Delhi 2, India.

ZC6UNS: Box 79, Beersheba, Via Israel.

VP2DN: Jack Jeffery, Portsmouth, Dominica, Windward Islands, B.W.I.

EQ2L, Ray Ball, U. S. Embassy, Teheran, Iran.

För detta tackas förutom de ovan nämnda även VRZA som sänt en fin rapport via PAØXE.

Med 73 etc.

—AQV, —AQW, —ARL och —ANY

Åstöläget...

Forts. från sid. 208

Nödsändarbygget

I år ägde denna tävling rum under något mindre dramatiska former än 1952, då —LX, —GQ och —AZB ombord på en gummibåt kämpade med den grova sjön. Man nöjde sig nu med att bygga i lä av strandklipporna, och resultatet blev som följer:

1. SM3AKX (15 minuter)
2. SM5FJ

De byggda sändarna skulle sedan lokaliseras av rävjägarna, men det var tydligen för svårt eftersom ingen hittade dem i klippskrevorna.

Auktionen

gick av stapeln med —5EC som ropare. Alldenstund Gustavs munläder är ganska välsmord, bytte sändare, rör, reläer och allsköns prylar snabbt ägare, till ömsesidig belåtenhet, verkade det. Med tanke på UK-läget i SM3 noterade vi med tillfredsställelse, att ett QQE06/40 hamnade i »rätt» distrikt och hos en UK-frälst.

Ett radiostyrt modellflygplan

demonstrerades av —FJ dels under en av de tekniska diskussionerna dels praktiskt på skjutbanan. Planets lilla dieselmotor ville dock inte vara med på noterna, vilket, enligt uppgift, lär bero på en hos dylika apparater medförd blöghet inför ett större auditorium. Radioutrustningen fungerade emellertid oklanderligt.

Nöjesdetaljen

Denna leddes av xyl —MN och kom att omspänna bl. a. sådana arrangemang som en dräplig fotbollsmatch mellan ett damlag och ett herrlag, där herrarna endast fick sparka bollen med vänster fot, medan damerna hade tillåtelse att använda både händer och fötter (resultatet blev visst oavgjort, tror jag), vidare säcklöpning, dans varje kväll (utsträckt tid!), korande av »Miss Åstön» (det blev efter diverse invecklade kvalificeringar xyl —3AKX), surströmmingsskiva, saft- och bullfest samt biografföreläsningar för ungarna m. m.

Vad dansen angår, har det tjuvklätt tillräckligt om de manliga amatörernas bristande intresse för saken, och jag tycker, att damerna efter 1954 års Åstöläger gott kan revidera sin uppfattning på den punkten.

Slutligen

antecknar vi från den stimulerande veckan på Åstön,

att SM3:orna pasade på att hålla ett distriktsmeeting under lägertiden. Därvid diskuterades Åstölägets framtida fortvarighet, som tydligen inte är hotad på något sätt. I övrigt behandlades interna distriktsangelägenheter,

att två tekniska diskussioner avhölls,

att en enkel men stämningsfull andaktsstund ägde rum i Skeppshamns fiskarkapell,

att lägerchefen —WB och hans medarbetarstab — här vill man gärna nämna föräggningsschefen —2943 Holmgren, vid alla tider på dygnet mån om deltagarnas timliga välfärd — kan ta åt sig äran av en organisatorisk fullträff. Vi hörde inte ett enda kvirr under veckan, vilket får anses rätt unikt,

att lägets militäre platschef löjtnant Andersson och hans personal i kök och markentereri var lika uppskattade i läget som förr om åren,

att SM3AXM resp. SM6ACN givit idéerna till vimpel resp. QSL-kort,

att 15.000 st. toalettpapper med tryck »Field Camp Astön 1954» utdelades till deltagarna,

att 65 meter aluminiumrör stod till deltagarnas förfogande genom välvilligt tillmötesgående av Svenska Metallverken,

att ovanligt många hams hade radioutrustning i sina bilar. Bästa utrustning hade SM2AIE, med vilken vi sedan hade förbindelse nära 300 km,

att lägreets revelj och signaturmelodi var »Famnen full utav solskän»,

att distriktet kommer att ladda upp för UKV till nästa läger.

att vi nu säger tack för oss och hoppas på återseende nästa år.

—MN

SP2DX QRV på 144

Från SP3AN har brev anlant, vari operatör, Wes Wysocki, meddelar, att han kommer att vara qrv på 144 från Gdansk (Danzig) ett par år framöver med början 28 aug. i år. Stationssignalen blir troligen SP2DX, och stationen ser ut så här: tx 80 W xtalstyrd 144,00 Mc, endast A1, rx xtalkonverter med cascode hf, antenn 16 elements rotary 18 m över marken. Kontakt önskas med SM-stns för överenskommelse om skettider. Brevadressen är: Radio SP3AN, Wes Wysocki, Czesława 3, Poznań 5, Poland.

Här finns tydligen möjligheter att köra ett nytt land och få prova på troposfärkonditionerna över södra Östersjön. För —QY och övriga SM7:or bör det inte bli alltför svårt att köra Danzig vid hyggliga conds. Wes är själv av samma uppfattning, och han nämner, att han läst om de fina prestationer som gjorts av —6ANR och —7BE m. fl. Vi önskar SP2DX lycka till och uppmärksam intresserade att ta brevkontakt med polacken.

—MN

Populär Amatörradio

»den lättfattliga läroboken» blir alltså populär. Även Du bör skaffa den. Pris kr. 12:— häft., kr. 15:— inb. Rek. från SSA:s kansli, Stockholm 4.

WASM

utdelade fram till den 30 juni 1954

CE4AD	DL7FV	G2HKU	KP4CC	PA0RB
	DL9CO	G2MI	KP4KD	PA0TAU
CNSAF	DL9DQ	G2WQ		PA0UL
CNSBJ	DL9EY	G2WW	LA1TC	
CNSEG	DL9NM	G3AWL	LA4DD	PY2AFS
CNSMI	DL9RK	G3CBN	LA5QC	PY2CK
CNSMM	DL9TJ	G3CUG	LA7PB	PY4IE
	DL9WZ	G3DFV	LA8P	PY6FI
	DL9ZR	G3DQO	LA9P	
DJ1AD		G3EEB		SP3PL
DJ1BZ		G3FMN	OH1NK	
DJ1DF	EA1AB	G3FYG	OH2VZ	SU1FX
DL1EV	EA1BZ	G3GGS	OH2WW	
DL1FE	EA3CK	G3HFP	OH2YV	TI2TG
DL1GN		G3IMV	OH3QC	
DL1HA	F3CB	G4ZU	OH5NW	VE3ADM
DL1HH	F3CT	G5DV	OH5OV	
DL1IB	F3MS	G5LH	OH5OA	VK3XO
DL1IP	F3RA	G6BS	OH5OB	VK4FJ
DL1MK	F3TI	GSPG		
DL1MN	F3TP		OK1FL	VO1AN
DL1MS	F3TZ		OK1GL	
DL1NS	F3YP	GM3AEL	OK1MB	VU2EJ
DL1PA	F3YY	GM3BCD	OK1SK	
DL1QO	F8CS	GM3DHD	OK2TZ	
DL1TH	F8EJ	GM3EOJ		W1DSF
DL1XW	F8EL	GM3EZO		W2APU
DL1YA	F8IW	GM3HQN	ON4FU	W2BUY
DL3BE	F8KA	GM3IAZ	ON4IV	W2BXA
DL3BH	F8OP	GM3JFG	ON4LP	W2EQG
DL3BJ	F8PM		ON4PL	W2RDK
DL3CT	F8SE	HB9IH		W3AXT
DL3DD	F8UQ	HB9MC	OZ1BY	W3DKT
DL3GZ	F9DT	HB9NL	OZ1LJ	W6MHB
DL3KN	F9EP	HB9X	OZ2KA	W6SN
DL3PG	F9QW		OZ2PA	W9KA
DL3SZ	F9RA	I1AMU	OZ3RO	W9YFV
DL3TJ	F9RM	I1BPW	OZ4MB	W0VIP
DL3WG	F9UN	I1BVP	OZ4X	
DL3XF	F9XB	I1BVS	OZ5PA	YU4DI
DL3ZI		I1MA	OZ5XY	
DL6BI	FASDA	I1TJD	OZ7MA	ZL3GQ
DL6KC	FA9VN		OZ7PH	ZL3OA
DL6KF		IS1FIC		
DL6MK	FKSSBC		PA0GIN	4X4BA
DL6NW		IT1TAI	PA0GT	4X4CJ
DL6WZ	FQ8AP		PA0HG	
DL7AB		JASAA	PA0LR	9S4AX
DL7CF	G2AYG		PA0MAR	
DL7DO	G2BOZ	KL7PI	PA0NOL	

I föregående förteckning (QTC 2/1953) hade insmugit sig några felaktigheter. Sälunda utgår HB9FI, OZ1KV, OZ2PA, W1NIM och W9UJC, vilka skall ersättas av resp. HB9FI, OZ7KV, OX3MG, W1NLM och W9UJS.

GUNNAR B. HOLMBERG, SM5AFU
SSA Diplom Manager

MEETING I SM3

Den 16 och 17 oktober blir det stormeeting i Gävle, till vilket inbjudes hams med fruvar från SM3 och andra distrikt. På lördag blir det supé med damer och dans och söndag börjar vi med tidig rävjakt. Härfter ev. gemensam lunch, distriktsmöte och föredrag om något aktuellt amatörproblem.

Är Du intresserad av att deltaga emoter vi anmälan senast den 6 oktober till SM3BPR eller SM3WB. Logifrågan torde kunna klaras genom inhyssning hos Gävlehamnen.

—WB

HALLÅ 4:e DISTRIKTET!

Höstmöteinget äger rum i Karlstad söndagen den 26 sept. med början kl. 1130 i »Ungdomsgården». Denna lokal är belägen mitt emot Folkets hus på andra sidan älven. Vägvisare kommer att ta hand om Er vid järnvägs-

stationen (Centralen). Ungdomsgården kan ta emot 10 st. nattgäst och KRA bjuder dessa på gratis nattlogi. De som sökt och erhållit nattlogi får skriftligt meddelande därom. De mest långväga gästerna erhålla företräde vid utgallringen.

KRA inbjuder distr. medlemmar till en telegraferings-tävling — endast hörmottagning — i tre olika klasser lördagen den 25 sept. kl. 19—20 i Ungdomsgården. Värdefulla priser kommer på söndagen att utdelas till vinnarna.

Programmet för söndagen blir följande: 1130—1215 kaffedrickning i Ungdomsgården. 1215—1315 mötesförhandlingar. 1315—1400 sightseeingtur i buss runt Karlstad. Efter kl. 1400 fortsättes mötet i Folkets hus med lunch (omkring 6 kr.), därefter föredrag och diskussion om talare kan anskaffas (ämnet hoppas vi blir UKV även denna gång). Till sist plockas de medhavda hamprylarna fram och auktioneras ut.

Anmälan om deltagande i meeting, bussutflykten, måltid och nattlogi skall göras till SM4BMH, Klingén, Bellevuegatan 13 A, Karlstad. Bostadstelefon 561 45. Tänk på arrangörerna, gör anmälan i god tid och senast den 20 sept. För ev. tävlingar behövs ej förhandsanmälan, men Klingén mottager gärna meddelande om deltagande för att kunna utvärdera vilket intresse som föreligger. Priser mottagas tacksamt.

Vi har all anledning att tro på ett stort deltagarantal och en mycket trevlig weekend. 73 es välkomna!

KRA och DL4

CQ SM5XA/L

Du har väl inte glömt bort meetinget i Norrköping den 12 d:s? Samling sker vid centralstationen och mellan kl. 0900—1030 utgår »SSA-vakt» vid tågen. Därefter flyttning till NEFA och kl. 1100 sätter vi igång. Programmet är späckat och varje minut kommer att »gå åt».

Ni kommer att få se TV-sändningar och givetvis även mottagning m. m. Sedan torde det vara dags för käk, vilket inmundigas på NEFA-restaurangen. Det är av vikt att Du anmäl er Din närvaro (per brevkort eller dylikt), annars riskerar Du att bli utan! Därefter blir det rävjakt och alla saxägare anmodas att närvara...

Under en fikapaus blir det tillfälle till hamsnack m. m. Meningen är också att det skall bli auktion på radiopräpar i NRK:s klubblokal. Har Du något av värde, men överflödigt, så tag med det.

Alla och envar önskas välkomna till Norrköping den 12 sept.

73 de

SM5UI SM5RC
DL5/L

SRA, Stockholms Radio Amatörer, håller höstauktion söndagen den 26 september kl. 1400 i SRA-stugan, Nybohovsområdet vid Kilaberg. Stugan är öppen samma dag för inlämning av auktionsgods från kl. 1000. Dessutom går det bra att inlämna detsamma även under föregående onsdagsmeeting. Förplägnad kommer att ske som under vårauktionen med läskedrycker, kaffe och bröd. Under-tecknad har anmodats tillägga att radiomagasin m. m. radiolitteratur är även välkommet som auktionsgods. Iakttag följande vid prylarnas inlämnande:

1. Varje sak märkes med nummer och din signal eller ditt namn.

2. Två listor bifogas, den ena upptagande varans nummer, benämning, ev. tekniska data och defekter samt minimipris, den andra nummer, benämning samt plats för

köparens namn och försäljningspriset. Listorna skall dessutom förstas vara försedda med namn, ev. anropssignal samt postadress.

Som vanligt går 10 procent av försäljningspriset till SRA:s egen kassa.

Fredagen den 24 sept. kl. 1930 hålles »fikameeting» dock i annan form än under sommaren. Ordf. —BXM öppnar mötet, redogörelse för föreningens verksamhet lämnas, föreningsmedl. får tillfället yttra sig i div. saker etc. Därefter blir det VFX-utställning. —TK och —CCE (ev. även —AFN) uppvisar sina VFX-riggar samt beskriver uppbyggnad, nycklingssystem m. m. Något för den CW-intresserade och för foni-amatören som kör med NBFM, »svinget» lär vara oberoende av efterföljande belastning av PA, ant etc.

Lyssna på 80-metersbandet efter SM5BOK, det är SRA-stugans »call-sign», dvs. egentligen kassörens men han har ställt sin signal till förfogande vid tfe med SRA:s HQ-stn. I fortsättningen kommer alltså SM5BOK att höra från stugan på ham-banden. Givetvis kan man under QSO-et tillägga, vilken opr det är, som sitter bakom nyckeln resp. miken. Endast licensierade medlemmar i föreningen får sköta stationen. För närvarande har SRA-stugan följande radioutrustning: rx dubbel-super »Commander». Tx Clapp-VFO (160 mtr) bfr-bfr-bfr-parallell med två 807:or. Input c:a 100 watt. Ant. dipol 2x20 m med 600 ohms »stege» som feeder.

Under sommarmånaderna har vi haft besök av PA0XE, som lämnade diverse glimtar från hamlivet i PA-land vid sitt besök under ett onsdagsmeeting tillsammans med ciceronen —5AQV. Dessutom infann sig under ett senare onsdagsmeeting PA0ZR lotsad av —5BCE. För övrigt har besöksantalet under sommarmånaderna hållit sig mellan 10 och 15 beroende på vädret. Under hösten ämnar vi försöka höja siffrorna med »dragplåster» som t. ex. ovan nämnts med en »VFX-afton». Uppslag och bidrag är välkomna.

Väl mött i SRA-stugan!

SRA / SM5TK

SRA:s minneslista:

Arbetsmeeting: Varje onsdag kl. 1930. Tillgång till läskedrycker finnes. Program: Arbete med stugans yttre och inre.

Kaffemeeting: Varje sista helgfria fredag i månaden kl. 1930. Kaffe och läskedrycker serveras. Program: se ovan.

SM7-MEETING

Radioklubben Snapphanen i Hässleholm inbjuder härmed till höstmöte i Hästveda den 25 och 26 sept. 1954.

Hästveda är ett samhälle som ligger c:a 20 km norr om Hässleholm vid stora genomfartsvägen från Älmhult i norr och Hässleholm i söder, i en synnerligen naturskön trakt.

Vi disponerar för ändamålet 15 st. dubbelrum till mycket billigt pris. Dock får de som önskar ligga över natten själv medtaga lakan och handdukar. Priset per bädd är så pass billigt som 1:50 för natten.

I samband med detta meeting kommer vår DL, SM7JP, att tala om vad som förekommit på DL-mötet i Stockholm, varför Ni kommer att få taga del av det allra senaste nytt.

Inbjudningar kommer att tillsändas klubbar och enskilda inom 7:e distriktet, men även »hams» utom 7:an är välkomna om Ni har lust och vägen förbi.

Anmälningar måste vara sekreteraren, SM7BUA, Uno Ohlsson, Fack 19, Finja, tillhanda senast den 11 sept. 1954. Skriv på Eder anmälan om Ni kommer på lördagen och önskar bädd för natten. De som önskar medtaga XYL kan givetvis göra detta, men då måste Ni tala om detta för förläggningens skulld.

Alltså, alla SM7:or, väl mött och hjärtligt välkomna till Radioklubben Snapphanens höstmöte i Hästveda den 25 och 26 september.

Sven Nilsson, SM7BFL
Ordf.

Uno Ohlsson, SM7BUA
Skr.

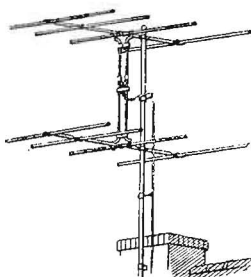
Ake Andersson, SM7—2682
Kassör.

NYA MEDLEMMAR

Per den 17 augusti 1954

- SM3AC Törnquist, Tage, Ångströmsvägen 9 A, Ånge.
 SM4HF Norgren, Carl Sigurd, Skogsrundan 18 B, Karlskoga 6.
 SM5NX Nyström, Nils, Åkerbärsvägen 11, Lidingö 3.
 SM5PX Larsson, Jan-Erik, Plonjärbacken 11, Spånga.
 SM3YC Hansson, Olof, Storgatan 44, Östersund.
 SM6ACJ Åberg, Sven, Scholandersgatan 10, Göteborg H.
 SM7AQK Jönsson, Ingvar, Floragången 3 A/3, Malmö.
 SM5BML Gustafsson, Stig L., Engelbrektsplan 1/4 c/o Blomberg, Linköping.
 SM7BFM Gustafsson, Sven, Faktorigatan 28 B, Huskvarna.
 SM6BBR Nygren, Bert-Henry, Bäckaskogsvägen 11 A, Mariestad.
 SM5CQE Presto, Robert, Skogsvägen 29 B, Västerås.
 SM5CMG Ohlsson, Bo, c/o Söderström, Härkeberga.
 SL4BP Kungl. Dalregementet, I 13, Falun.
 SM5-2721 Andersson, Sune, Postbox 26, Enköping 1.
 SM3-2722 Öberg, Bertil, Box 133, Sundåsen.

FSA 631

NORRLAND

STOCKHOLM

2 METERS BEAMANTENN

som —MN provade med känt resultat på Åstö-lägrat.

Denna och andra typer och för andra frekvenser, TV och FM UK äro av tyskt fabrikat och saluföres av

Scientia

Postfack 366

Göteborg 1

Adress- och signalförändringar

Per den 17 augusti 1954

- SM7RF Toresson, Stig, F 17, Kallinge 17.
 SM5XG Gyllenberg, Karl, Enstabergera.
 SM2AAC Odell, Knut, Brytargatan 9, Kiruna C.
 SM6AJN Sohlberg, Rolf, Box 8, Skara.
 SM2ALU Engström, Lasse, Vingen, Luleå.
 SM5AVV Hedén, Gunnar, Skeppargatan 98/3, Stockholm.
 SM5AHW Arwin, Rune, Holmstugatan 4, Norrköping.
 SM4AKZ Magnusson, Urban, Värngat. 4, Kristinehamn.
 SM5BMF Rytberg, Olof, Telestationen, Nyköping.
 SM2BCI Vesterlund, Ragnar W. (ex-2712), Box 369, Ångesvik.
 SM6BMI Granstedt, Kurt, Göta Älvsgat. 11 c/o Friman, Göteborg V.
 SM6BYI Carlsson, Bertil, Solrosgatan 23, Göteborg O.
 SM5BFO Forsberg, Martin, Baltzar v. Platens Gata 9/3, Stockholm K.
 SM3BXP Isacson, Bo, Hyttgatan 18 n. b., Sandviken.
 SM3BWR Lindberg, Per, Artillerigatan 13, Gävle.
 SM3BHT Jonsson, Sven Valter, c/o Strömstedts Radio, Järvsö.
 SM5BKK Öjemalm, Magnus, Fällnäsgratan 64, Enskede.
 SM6CKF Jernheden, Sven, Hanatorp, Örby, Kinna.
 SM5COC Nilsson, Bertil, Marmorgatan 11/14, Stockholm Sö.

OBSERVERA

att endast den som har tillståndsbekräftelse äger rätt att *inneha* och *nyttja* sändare.

HAM-annonser

Annonspris 1 kr. per rad, dock lägst 3 kr. Betalas i förskott per postgiro 522 77. Text sändes till kansliet.

KÖPES: Mod. transf. ur BC-375 el. BC-191. G. Lennings, Observatoriegatan 2 A, Stockholm. Tel. 32 87 88 el. 91 04 84.

BC-312, schema m. det.-förteckning. 3:—, fullst. trimm-anvisn. på svenska 3:—, X-tals 3710 och 7040 kc 10:—/st. SM4BMH, Klingén, Bellevueg. 13 A, Karlstad.

KÖPES: Nättransf. 2x0:a 1500V 300mA. Gärna edition SSA:s annons i QTC nr 2—53. SM5WF, F. Larsson, Ljungsbro. Tel. 161.

MOTTAGARE Radiovision Commander till salu. Anbud till SM4XL. RX + beskrivn. i gott skick, riktpreis 700.

R1155 täckande 18 Mc—75 kc i originallåda med likriktare, slutsteg och sep. högtalare (byggd efter beskr. i QTC 52) till salu billigt på grund av studier. Själv mottagaren är ej ombyggd eller ändrad på något vis och obetydligt använd. Svar till Ulf Janse, Smedjebacken. Tel. Ludvika 702 47.

BANDSPELARE »Ampro» till salu för 600 kr. Har kostat 1185 kr. Ernst Andersson, SM4BMX, Box 2136, Lindsberg.

TILLFALLE: Williamson slutförst. enl. W:s originalschema, kapsl. kärn., förförstärkare och högtalare, allt i en post end. 450:—. Skriv till SEM, Lindsberg.

SÄLJES: Tx 30W för 10-20-40-80 m med modulator kr. 550:—. Mikrofon med stativ och sladd kr. 40:—. Mon-Key original kr. 140:—. Nyckel på marmorplatta kr. 20:—. Arne Wiberg, Box 74, Österbymo.

Q S T

Inbundna årg. 1924—1931 samt 1932 och följ. i lösa ex. säljes. Anbud till Red f. v. b.

Variabla sändarekondensatorer

av Hammarlunds välkända fabrikat, lämpliga för PA-steget, finns i TU5B avst.-enheter. Enheterna äro lagerskadade på utsidan, men rättar och skalor OK. 30—32 Kr. beroende på utseende.

R1132-A Trafikmottagare för 100—124 Mc. — 10-rörs super. Med trimning och testning 110:—. Obs.: kan också levereras ombyggd till FM-mottagare, täckande de populära banden omkr. 40 Mc till Kr. 150:—.

BC455 Trafikmottagare för 6—9 Mc 130:—, beg. 85:—.

BC459 TX-Chassin, lämpliga för den bekanta konstruktionen: »100 watt för mindre än 100 kronor». Med 2 st. 1625-rör, 30:—. Bredbandsspoler f. 80- och 40-metersbanden, per par 7:—.

UKV-TX-Chassin typ BC1143 Innehåller bl. a. 5 st. butterfly's med axelkopplingar. 6-vägs dubbel omkastare, standoffs, spolar drosslar, fasta konds och motstånd. 6 st. oktall rörhållare. 14:—.

VFO-skala, 1/2-cirkl., fenomenal fininställning. absolut glappfri 11:50.

RÖR: 832A Kr. 23:50, 2 st. 826-trioder 15:—, hål-lare till 826-829-832 Kr. 4:—, 2 st. rör 6AG7 16:—, Stabilisatorrör VR150 10:—, 5R4GY 13:—, EIMAC 4—250A 225:—, Bytesförslag betr. det senare kan även diskuteras.

RF-instrument, 1/2 A. 9:50, 1 A — förnämlig tillverkning — 14:50. 500 Micro-A-instr., runda, lämpliga för universallinstrument-bygge eller S-metersbygge, 21:—.

Störningsskydd Inkopplas mellan nätet och sändaren — eller mottagaren. Täl 5A. 9:—, STRUMMIKROFONER finns i lager. Med förstärkarschema, 9:—.

2 m ÅSTÖ-beamen 8-element 80:—

REIS RADIO Polhemsplatsen 2 Göteborg
 SM6BWE, tel. 15 58 33 säkrast 16.00—17.30

Sändarrör General Electric 814. 225 W input upp till 30 mc/s med endast 1,5 W driveffekt. Samma sockel som 807. I originalförpackning med fullständiga data. Endast ett mindre antal. Pris 35:—.
 Skärmad mängledare. 3x1,5+17x0,75 kvmm, 14 mm ytterdiam., surplus, pris: 6:15 pr m.
 Telegrafnyckel, amerikansk modell. Pris endast 14:—.
 M.-f.-transformator, 1600 kc/s. Permeabilitetsavstämning. Dim 89x38x38 mm. 7:25.
 VFO- eller rx-skala, kalibrerad 0—100 grader. 15 cm diam, utväxling 200:1, Pris: 10:50.
 Keram omkopplare 1-pol, 5-vägs, 3-gang, längd c:a 21 cm. Pris: 6:50.
 Hörteltelefonbygel med stora öronkuddar. Pris 10:—.
 Mottagare R57/ARN-5, utan rör och x-tal, 40—50:— ber. på kond.
 Motstånd 20 kohm, 40 kohm, 200 kohm, 200W, 5:90, 25 kohm, 100W med mont.-klämmor, 6:25, reostat 100 ell. 250 ohm, 100W, 14:—, Proppar och uttag. JK-34-A. 5 st. 2:50, PL-55, 3:75 (ny), PL-259, 2:—, SO-239, 2:—, SO-264, 3:—, 12-pol. miniatyrkontakter, Jones-typ, 5:25 pr par. UG-98/U, 4:25. Pye-koaxialpropp för 1/4", 3/8", 1/2" kabel, 2:—, Chassieuttag: för d:o 2:—, T-stycke, 3:75.
 Mottagare BC-733-D för demont., 25:—.
 Sändarrör 807, 11:—.
 Vippströmställare, 1-pol., 2-vägs, 1:10.

Vridkondensatorer:
 små dimensioner, kullager, 25 pF, 4:75, 75 pF, 5:25, 2x15 pF, 6:—, 2x75 pF, 8:—, Precisionskondensator, 15 pF, lång axel, passande i kopplingar för VHF, 7:—, APC-typ, 100 pF, skruvmejselinställning, 3:75. Sändarekondensator, c:a 150 pF, med skala och plan-nätväxel, 7:—.

Vridkondensatorer:

små dimensioner, kullager, 25 pF, 4:75, 75 pF, 5:25, 2x15 pF, 6:—, 2x75 pF, 8:—, Precisionskondensator, 15 pF, lång axel, passande i kopplingar för VHF, 7:—, APC-typ, 100 pF, skruvmejselinställning, 3:75. Sändarekondensator, c:a 150 pF, med skala och plan-nätväxel, 7:—.

SIGNALMEKANO

RADIOMATERIEL

VFO-skalar, nya i originalkartonger, utv., 1:200, diam. 15 cm, pris 10:50.
 Planietväxel 1:5, 3:50. 3A RF-instrument, orig.-kart., 11:50. 500 μ A vridspole 20:—. Avstämningseenhet 144—210 Mc/s (ker. kondensator+induktans), 16:50. Converter RF 24 i originalkart., inkl. pluggar och kopplingschema. Sändare-mottagare no. 58, oscillograf AN/APA-1 145:—, mottagare R1155 319:50, R1224A 125:—, Armstrong 250:—. 500V sändarlikriktare 105:—. Commander mottagare, beg., 750:—, Hallicrafter S27 500:—. Webster trådspelar 480:—. BC-348 m. nätaggr. 575:—.

Begär prislistor och beskrivningar från

VIDEO-produkter

GÖTEBORG 38

Tavelinstrument, vridspoletyp.

Engelsk ny surplus.
 kvadratisk utanpåliggande fläns, 57x57 mm.
 1 mA, 100 ohm, 23:—, 500 mA HF, 11:—, 3 A HF, 12:—, 30 A (6 mA), 15:—, temperaturgraderad mikro-amp.-meter, 14:— (passande grid-dipmeter).
 Engelsk ny surplus.
 kvadratisk utanpåliggande fläns, 57x57 mm, ny trevligt utförd skala, ny skunt, kontrollerade.
 5, 10, 30, 50, 100, 300 eller 500 mA. Pris: 15:—.

Materiel från demonterade apparater

Precisionsskala, National typ N, med nonie 12:—, Anodmoduleringstransformator, am. tillverkning, kapslad, 50 W LF, 30:—, 15 W LF, 15:—, drivtrafo, pp anod-pp galler, 12:—, Sildrosslar 20 ohm, 200 mA, 10:—, 45 ohm, 200 mA, 11:—, 200 ohm, 60 mA, 5:—, Samtliga av am. tillv., kapslade. Signallampställare: röd kupig lins, 3 st. 3:50. Am. potentiometrar, skruvmejselinst. eller kort axel, 10 st. 7:50. Rörhållare, 10 st. 1:50. Rörhållareställning för försänkt montage med octal stealthåll. 1:50, utan rörhåll., 1:15. Trimkondensator av Philipstyp, 15 pF, mont. på stand-off, 0:50. Oljekondensatorer: 600 V Wkg: 0,1 uF, 1:25, 2x0,1 uF, 1:75, 3x0,1 uF, 2:50, 0,25 uF, 1:40, 2x0,25 uF 1:90, 0,5 uF, 2:—, 1 uF, 3:—, 2x1 uF, 3:90, 2 uF, 3:75. 1000 V Wkg: 0,1 uF, 1:50, 0,25 uF, 2:—, 1 uF, 3:75, 1500 V Wkg: 1 uF, 4:—, 2000 V Wkg: 0,5 uF, 4:—, 8000 V Wkg: 2x0,15 uF, 14:—, 16000 V Wkg: 0,05 uF, 25:—, Radiorör VR65, 3:—, VR91 (EF50), 4:—, VR136, 4:—.

Spara annonsen. Lagerlista slut.
 Ring eller skriv till oss om Ni ej kan besöka oss. Det lönar sig!

Butik: Västmannagatan 74, tel. 33 26 06, Stockholm Va.